

peyama Kurd

Rojnameya Giştî ya Hefteyî

Hejmar 29 / Sal 1

24.03.2005

Kurdish weekly newspaper

Kurdische Wochenzeitung

Serokê
PDKê
Mesud
Barzanî
ji bo
Newrozê
peyamek
da

Welatê sextekaran

Rûpel 3

Hunermend Îsmae'î Xeyat
Ji bo me milletê Kurd pir
girîng e ku huner li
Kurdistan mezin bi
pêşkeve

Rûpel 9

Bajarê Şirnexê tê şîn kirin

Rûpel 6

Kurdistan yek parçeye
Qamişlo Helebçeye

Rûpel 5

Helebçe, Badînan
...Hîroşîma Kurdistan

Rûpel 4

Werzê Adar û Serheldanê

Rûpel 5

Keya Îzol
Em tawanbaran nas bikin!

Rûpel 8

Ömer Özmen
Şexsiyet çawa tên guhertin?

Rûpel 5

„Keça Kurdan“
di çapemeniya cîhanê de ye

Rûpel 15

Sucdarî Jenosidî Helepçe yo
Holandayij yeno mehkima
kerdiş

Rûpel 17

Seba Serra Mergê 26ine yê
Seroko Nemir
M. MÎSTEFA BARZANÎ

Rûpel 17

Bêhna azadiyê ji Newrozê dihat

Rûpel 2

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Faruk Aras

Paradîgmayên
kevn nikarin bibin
çareseriyên nû -II-
Rûpel 4

Yaşar Gülen

Li ser helbestan

Rûpel 15

Zinar Şino

Birîna çaverê yê

Rûpel 15

Silêman Alîxanî

Mam Celal serok,
El-Caferî
serokwezîr ...

Rûpel 6

Bêhna azadiyê ji Newrozê dihat

Newroza îsal li seranserê cihanê bi çêşek mezin hat pîrozkirin. Kurdên herçar aliyên Kurdistanê bi hestek netewî li Newroza xwe xwedî derketin û li ber germiya agirê Newrozê mizgîniya azadiyê dan. Pîrozkirina Newroza îsal, ji her salê bêhtir xwediye naverok û manidariyek dewlemend bû. Agirê ku KAWAYê qehreman li dijî zilm û zordariyê pêxistibû, îro ji alî keç û lawên Kurd ve tê gurkirin. Agirê Newroza pîroz îro li parçê Kurdistanê azad hîn gurtir dibe û şewqa wî agirî ronahiya xwe dide herçar aliyên Kurdistanê. Rojek ji rojan wê bi ronahiya agirê Newroza pîroz Kurdistanê mezin azad bibe û wê gelê Kurd Newroza xwe di welatek azad û serbixwe de pîroz bikin.

Newroz li Kurdistanê û li derveyî welêt bi çêşî hat pîroz kirin

Kurdistan

Amed- Li Amedê bi sedhezaran Kurd ji bo pîrozkirina cejna Newrozê lihev kombûn û bi çêşek mezin Newroza xwe pîroz kirin. Di Newroza Amedê de hunermendên mîna İbrahim Tatlıses, Ci-

wan haco û gellekên din beşdar bûn. İbrahim Tatlıses, ji ber protesto û kevirbaranê, bername xwe nîvco hişt û dev ji Newrozê berda.

Mêrdîn- Li Mêrdînê û derdora wê bi hezaran Kurd hatin cem hem û Newroz pîroz kirin.

Wan- Li Wanê bi sedhezaran Kurd derketin meydanan û Newroza xwe pîroz kirin. Herweha li Wanê Partiya Maf û Azadiyan - Hak-Par - ji Newroza gelê Kurd pîroz kirin.

Newroza îsal ne bi tenê li Bakurî Kurdistanê, herweha li gellek bajarên metropolên Tirkîyê jî hat pîroz kirin. Li bajarên mîna Adana, Mersin, Antalya, İzmir, Iskenderun û gellek ciyên din Kurd derketin holan û cejna xwe pîroz kirin. Li bajarê Mersinê ala Tirkan hat şewitandin.

Hewlêr- Li Kurdistanê azad gelê Kurd ji hercarî bêhtir îsal cejna xwe di Kurdistanê azad de pîroz kirin û bi hezaran Kurdên parçeyên din çûn Kurdistanê azad da ku Newroza xwe di şertên azadiyê de pîroz bikin. Li Dihok, Zaxo, Akre, Selaheddîm, Silêmanî, Kerkûk û gellek deverên din, agirê Newrozê tariya şevê çirand û seranserê Kurdistanê ronahî kir.

Mahabad- Li Rojhilatê Kurdistanê gelê Kurd bi helwestek bilind cejna xwe pîroz kirin û ruhê Pêşewa

Qadî Mihemed û bi hezaran şehîdên Kurd û Kurdistanê yad kirin. Li bajarên mîna Mahabad, Salmas, Ūrmiye, Bokan, Merîwan, Seqiz û gellek deverên din agirê Newrozê gur bû. Herçiqasî hêzên ewlekariyên İranê zilm û zor li wan kirin jî, lê Kurdan dev ji pîrozkirina cejna xwe bernekan.

Qamişlo- Li Rojavayê Kurdistanê nêzîkî milyonek Kurd derketin hol û kolanan û Newroz pîroz kirin. Bi vê pîrozkirinê hem cejna xwe pîroz kirin û hem jî şehîdên xwe bibîranîn. Li Efrîn, Kobanê, Rakka, Amûdê, Qamişlo, Heseke, Helebê û gellek deverên din Newroz bi şahî û serfirazî hat pîroz kirin.

Newroz ne tenê li Kurdistanê lê herweha li welatên biyaniyê jî hat pîroz kirin

Swêd- Stockholm- 20/03/2005- Newroz, roja 19ê Adarê li Stokholmê bi şahiyek mezin hat pîroz kirin. Ji çaralî Kurdistanê bi hezaran jin û mêr, zarok, kal û pîr tevî şahiya pîrozkirinê bûn.

Civîna şahiya Newrozê jî alî Federasyona Kurdan û Komeleya Dostên Kerkûkê ve hat lidarxistin. Piştî xwendina mesaj û gotarên siyasî, bernameyek çandî ya bi stran û govendên Kurdî destpêkir. Di bernameyê de hunermendên Kurd Azjdar, Ayad, Azad, Pirshang, Xero Melle, Beha Şêxo cih girtin.

Sermin Bozarlan seroka FKKS, Taha Barwarî nûnerê hukûmeta Kurdistanê, Omar Soran Sindî nûnerê Hevkarî, Aziz Alis nûnerê Platforma Kurdên Ewropa, Ciwan Zengene seroka Komeleya Dostên Kerkûkê, Ulla Hoffman parlementer û cigira serok ya Partiya Çep, Fredrik Malm Serokê yekîtiya ciwanên liberan, Christofer Järkeborn ji yekîtiya ciwanên moderat gruba navnetewî, gotar xwendin. Serokê Partiya Çep, Lars Ohly mesajek pîrozbahiyê bi zimanê Kurdî şand şevê.

Danîmark- Kopenhagen- Di roja 19.03.2005'an de li Kopenhagenê Newroza îsal, ku ji aliyê HEVKARÎ ve hat organîzekirin, bi beşdarbûna zêdeyî 1000 kesî bi govend û dilana Kurdî hat pîroz kirin. Hunermendên wek Şêrîn Perwer, Peywan Caf, Şevger û Dana Kerkûkî bi deng û awazên xwe ên şêrîn û delal ji destpêkê heta dawiya şevê xemilandin û beşdarvan rakirin govendê. Wekî din Partiya Sosyalîst a Gel (SF) û Lîsteya Yekîtiyê (Enhedslisten) jî di şevê de beşdar bûn û axaftinek kirin û wan cejna Kurdan pîroz kirin. Di êvara roja 20.03.2005 de jî Kurdên li Kopenhagenê û derdora wê bi amadekariya İnsiyatîfa Kurdên li Danîmarka (İKD) li derveyî bajêr agirê Newrozê pêxistin û li dora wê kêf û govenda xwe berdewam kirin.

Almanya / Hamburg- Di 19ê Adara 2005an de, li Hamburgê, bi beşdarbûnek girseyî, nêzîkî 2500 Kurd cejna xwe ya netewî Newroz pîroz kirin. Şeva Newrozê bi navê Platforma Kurdên li Hamburgê, ji aliyê PSK, KOMKAR, PDK-Başûr, YNK, PADEK û Kombanda-Kawa ve hat amade kirin. Gelek partî û rêxistinên netewî û navnetewî peyamên pîrozkirinê ji komîta şevê re şandin û bi navê balyozxanê Amêrikî jî, berpîrsiyare aborî û siyasî Robert K. Scott beşdarî şevê bû û bi kurtahtî axivî. Scott di axaftina xwe da him Newroza gelê Kurd pîroz kir, him jî, ji bo ber bi çûyina azadiya Kurdan piştgirîya xwe beyan kir.

Duisburg- Di 18.03 2005an de Komeleya Bijişkên Kurd li bajarê Duisbûrgê, Newroza xwe bi şahiyekê pîroz kirin. Dr. Hikmet Aga ev bi qasî 10 salane ku şahiyekê wisa ji bo Bijişkên Kurd ên li NRWê ne organîze dike. Dr. Hikmet Aga ji bo Peyama Kurd ragihand ku girîngiya Newroza Îsal giranbuhatire ji ber ku parçeyek Kurdistanê azad dibe û ev jî girîngiyek herî giranbuha ye.

Ji xeynî van bajaran Kurdên li Ewropa li gellek bajarên din jî Newrozê xwe lidarxistin û çêşiyên. Li bajarên mîna Herne, Essen, Dortmund, Bonn, Bottrop, Wuppertal, Bremen, Berlin, Troisdorf, Paris, Den Haag, û li gellek bajarên din Kurd ketin nav çalakî û pîrozkirina cejna Newrozê û bi çêşek mezin ew pîroz kirin.

IMPRESSUM

XWEDIYÊ ROJNAMEYÊ

PEYAMA KURD VERLAG

PEYAMA KURD

THOMAS-MAHN-STRA. 22, 53111 BONN / GERMANY

FOON: +49 (0)228 18 00 654

+49 (0)228 18 00 655

FAX: +49 (0)228 18 00 656

WWW.PEYAMA-KURD.COM

INFO@PEYAMA-KURD.COM

REDAKSIYON

KURMANCIYA JORIN

FADIL OZCELİK (EDİTÖR BAŞKAN)

SIRWAN HEZ BIRKAO (DİJİTAL)

PIRKEMAL (EDİTÖR BAŞKAN)

KURDI (ZAKAT)

ŞEYRAN KURD (EDİTÖR)

KURMANCIYA JORIN

DANA ALI, VENUS ERG, SIKAN AZIZ, NIZAR CAF, COTYAR DAFIRO, MANSUR SIDO, MUSTAFA ÇIHAZAN

PEYAMA KURD JI MAFÊ XWE DIBIYE, KU NIVÊSÊN JI KE TÊNÊ ŞANDIN, KURD BIKI.

EV JI ALIYÊ RÊXISTINÊ VE DI SERASTIYANÊ BERHEMAN DE AZAD

E. PEYAMA KURD BERHEMAN KU JE NE TÊ ŞANDIN Û BERE LI ÇIYÊK DİN HATIBE

BELEYKIRIN, NAWÊSIN.

Welatê sextekaran

Ma li Tirkîyê çî ne sexte ye. Ji serê dewletê bigrin heta bi binê dewletê, ji bajarê bigrin heta bi gundan, ji mirovan bigrin heta bi sewalan, ji darûberan bigrin heta bi geya û nebatên vî welatî li beramberî sextekariyê rûbirû mane. Ji Serokkomar û Serokwezîr bigrin heta bi, General, Wekîl, Esker, Polis, Doktor, Parêzer, Dadgêr, Mamoste û bi sedan rayedar û memûrên dewleta Tirk, herkesî li gora xwe dizî kiriye, xelk xapandine, xerac xwarine û bi navê millet xezîneyên dewletê valakirine.

Ji xwe hevkarîya mafya û dewletê eşkere ye. Ev ne cara yekeme tê eşkerekirin ku bazirganiya eroîna li welatên Yekîtiya Ewropayê bi destê Tirkan dibe û navenda belavkirina narkotîka ku ji Afganîstanê tê, Tirkîyê bi xwe ye. Wek tê zanîn berî bi çendekê Europolê di vî warî de raporêk berfireh belavkir û di derbarê narkotîkê de rewşa Tirkîyê raxist ber çavan. Tiştê balkêş ew bû ku piştî belavkirina vî rapora Polisên Europayê bi çend rojan, Komîsereki Tirk li Almanya bi çentek eroîn hatibû girtin. Ev tenê nimûneyek piçûke, lê îcar kar û bazirganiyên ku di binê masê re tînen meşandin ji xwe ji aqilan dûr e. Serokek ji yê Mafya Tirk Alaattin Çakici eşkerekir ku ew bi Mîte re dixebite û wan bi hevê gellek kar kirine. Ev jî ji hevkarîya mafya û dewletê bi tenê nimûneyek piçûke. Lê bêguman di binê kayê re gellek av diherike bêyî ku haya kesî jê çêbibe.

Îcar, gava rewşa rayedar û memûrên dewletê bi vî awayî be, gava dewletê li ser bingeha sextekariyê û xapandinê hatibe avakirin û bê idarekirin, gelo wê mirov, kom û civatên wê dewletê çawa bin? Gava rayedar û dewlemendên wî welatî xezîna dewletê valabikin, ked û xwêdana millet biçirvirin û zikên xwe mezintir bikin, gelo wê mirovên zikbirçî çilo sextekariyê nekin, ewê ji bo debar û îdara mal û zarokên xwe çilo nebin sebêbê mirina însanan!?

Wek tê zanîn, berî bi çendekê li Tirkîyê araqa sexte mijara Tirkîyê serûbinê hev kir û heta niha jî ber vî araqa sexte

nêzîkî 30 kesî mirine. Ji derveyî araqa, li gellek bajarên mîna Antalya, Bursa, Izmir, Edirne, Konya û hin bajarên din, şampanya, çîn, şerab, vodka û cixareyên sexte hatin bidestxistin û gellek mirov jî hatin girtin. Lê hina dawîya vî sextekariya nehatiye û kes nizane bê wê çend kesên din ji ber van vexwarinên sexte canê xwe bidin û bibin qurbana diz û çeqelên dewletê.

Berî bi demekê Oda Bazirganiya Ankara (ATO) raporek balkêş li ser sextekariyên ku li Tirkîyê çêdibin belav kir. Rapor bi gellek aliyên xwe balkêş e. Li gor raporê sextekar meslekên ku pare tê hene dibijêrin. Li gora raporê, li Tirkîyê 5 hezar Doktorên sexte ên diranan hene. Li gor raporê ev sextekar, dîplomeyên kesên ku nuh Doktorî xilaskirine lê perê wan tuneyê ku ji xwe re tedawixaneyan vekin, bikartînin. Ji aliyê din ev Doktorên sexte nasnameyên sexte bikartînin.

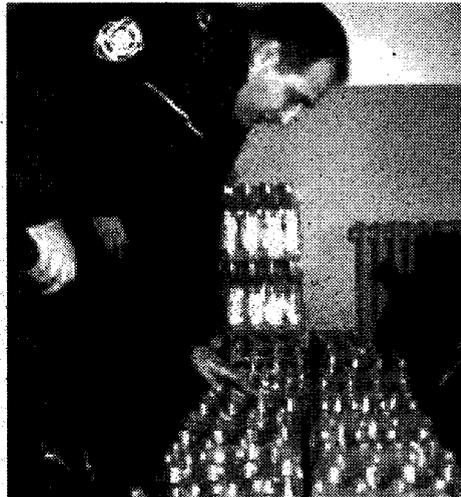
Melayên sexte

Li gor raporê, bawermendiya millet jî tê îstismarkirin û li ser mezelan hafîzên sextekar quranê li ser miriyan dixwînin û peran didin hev. Bi taybet, di rojên îd û cejnan de hafîz û Melayên sexte li mizgeftan fetwa didin û ezanê dixwînin. Bi navê memûrên aboriyê bi sedan kes diçin li malan digerin û li ser navê dewletê peran didin hev. Hem memûr û hem jî midûrên sexte yê sazîyên wezaretê aboriyê hene.

Li gora rapora ATOyê çend ji sextekariyên berbiçav ev in:

Sened û navnişanên sexte
Nav û qertên sexte
Pere û çekên sexte
Ewraq û dîplomeyên sexte
Nasname, pasaport û ehliyetên sexte
Fatûre û îmzeyên sexte
Rapor û sîgortayên sexte
Qertên kredî û dengdanê, dengdarên sexte

Bilêtên sexte
Plake, reçete û tabloyên sexte
10 hezar şirketên bê kontrol hene

Di rapora ATO de tê ragihandin ku di piyasa xwarina sexte de ji 27 hezar şirketên xwarinê 10 hezar jê nehatine kontrol kirin. Herweha eşkere dibe ku 400 hezar dikan û ciyên xwarinfirotinê xwarinên sexte belavdikin û bi vî awayî jiyana mirovan di bin xeterek mezin de ye.

Li gor ATOyê teknolojiya îro xwe nagihîne sextekariyê, hîle û sextekariyê jî teknolojiyê zûtir bipêş dikeve. Li gor vî raporê, sextekariya ku di xwarinê de tînin ev in:

Penîrê hûrbûyî bi alîkariya tiştên din di sa dibe qalib û tê firotin

Hûr û pizûrên mirîşkan dikevin nav hûrgoştê golikan

Ji xweliya rûn û hestiyên lehmedûn tînin çekirin

Ji penîrê kufîkgirtî penîrê ruhn tê çekirin

Toza kêremîtan dikeve nava îsotên sor

Boyax dikeve nava savarê û rengê wê xweşiktir dibe

Av û toza limonê dikeve nava limona rastî

Çerm, hûr, rovi û lingên mirîşkan dikeve nava kebaba mirîşkan

Rûnê gulên berbero, soya û findiqan di xîna nava zeytê û wek zeyta zeytûnan tê firotin.

Hûr û pizûr dikevin nava salam û sicûqan

Geya, pûş û karûş dikevin nava nebat û baharatan

Sicûq û salamên kevin dikevin nava yê nû û ji vî ve tînin firotin

Serûpê bi kêrên tiraşê tînin paqîjkirin

Hestiyên mirîşkan tînin hêrandin û dikevin nava salam û sicûqan

Ji dêvla çaya taze û baş, çaya kevin û pelên qertê firotin

Çaya ku di depoyan de kufîk digre tînin ser sîfra me. Çaya kufîkgirtî ziyane dide kezêbê

Hûrgoştê soyayê dikeve nava kifte û kebabê. Û wekî din

Di sextekariya merqeyên navdar de Tirkîyê yekemîn e

Di raporê de tê eşkerekirin ku di çekirina sex-

tekariya merqeyên navdar de Tirkîyê yekemîn e û di piyaseyên navnetewî de navê Tirkîyê bi sextekariyê derketiye. Li gor rapora ku berpirsiyariya bazirganiya Amerîkayê belavkiriye, di warê sextekariyê û teqlîtê de Tirkîyê di rêza yekemîn de cih digre. Ji aliyê din li gor raporê û lêkolîna Rêxistina Gumrukên Dinyayê jî, piştî Polonya û Taylandê, Tirkîyê di warê sextekariyê û teqlîtê de sêyemîn e. Li gor vî raporê, sextekariyê û teqlît di van tiştan de çêdibin: tekstîl, patfûm, berçavk, kozmetik, Adidas, Puma, Nike, Polo, Panasonic, Microsoft, Citizen, Versace, Gucci, Dolce, Gabbana, Diesel, Louis Vuitton, Ralph Lauren, Barbie, DKNY, Prada, Lacoste, Paul&Shark û Sony.

Li gor rapora Rêxistina Gumrukên Dinyayê, di sala 2004an de li seranserê dinyayê bi 512 milyar dolar malê sexte hatiye firotin. Ev hejmar ji bazirganiya dinyayê jî sedî 7 e. Serokatiya ATOyê dibêje ku "bûyerên sextekariyê piştî krîz û bûhrana aboriyê destpêkiriye. Bûhrana aboriyê sextekariyê kiriye wek sektorekê. Çi tiştêkî ku qedirgiran be sexte û teqlîta wê tê çekirin".

Dünya Gümrük Örgütü'nün verilerine göre 2004 yılında tüm dünyada 512 milyar dolarlık sahte mal üretildiği belirtilen raporda, bu rakamın dünya ticaretinin yüzde 7'sini oluşturduğu kaydedildi.

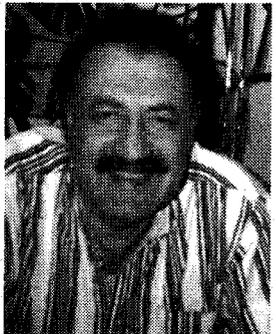
Perê sexte

Wek tê zanîn Tirkîyê yek ji wan welatên ku perê sexte di piyase û bazara wê de digerin. Her çiqasî şexs û grûbên piçûk di vî piyasa sextekariyê de rola xwe dilîzin jî, lê serê hefsêr di destên mafya û dewlemendên Tirkîyê de ye. Bi vî riyê serê dêr digrê rayedarên dewletê û ew jî ji vî piyase gupên mezin dadîqurtînin. Di vî piyasa sextekariyê de Dolar, Euro, Lîrayên Tirkîyê û gellek cureyên pereyên dewletên din cirtê tavêjin.

Paradîgmayên kevn nikarin bibin çareseriyên nû -II-

Faruk Aras

Ev statûkoperestîya wan welatan, hewcedariya dînamîkên derve derdixê holê. Konjonktûra ku em tê da ne ev yeka dê xwe zêdetirîn bide xuya kirin. Di nav van mehên dawî de, ev yek nabeyna YA û Tirkiyê de bû sebebên hin munaqaşên tundi. Tirkiye, ji bo pêvajoya endametiye, çendî caran ji aliyê YE de hat rexne kirin. Ji bo ku Tirkiyê ji meha donzda ya 2004 an vir de ti gav neavêtiye û taybetî jî li ser pirsê Kurdan xwe kerr û lal kiriye. Rexnên YE yê gihîştîye dereceke wisa ku, ew dikarin peywendiyê xwe qutbikin.

Di aliyê din de jî pêwendiyên Tirkiyê û DYA de jî, problemên heyî her diçin mezin dibin. Di nav mehekî de, di aliyê gelek cîhedên cure cure de Tirkiye hat bêrûmet kirin. Berê ji aliyê cîgirê wezîrê parastinê ye Emerikayê Douglas Felth de, paşê di ziyareta xwe de ji aliyê wezîrê derva Condolezza Rice de Tirkiye bi hişkî hat rexnekirin û dijayetiya hemberî Emerikayê de rola desthilatdariya Tirkiyê hat nîşandan. Piştî ziyareta Rice, rojnama Emerikî ya bi nav û deng di The Wall Street Journal de, Robert L. Polork di sernivîsa xwe de, di Tirkiyê nivîsek gelekî hişk weşand. Di vê nivîsê de Tirkiye, bi bêhişî, bêmesûliyeti û bi paranoya ve hat îtham kirin. Bê şik, bîr û baweriyên ku di vê rojnâmê de hatine weşandin, raya desthilatdariya Emerikayê ye. Baş e ku Tirkiye jî meselê wisa fehîm kir. Ji ber ku DYA baş dizane ku Tirkiye di pirsê Kurdan de, bi taybetî jî di warê Kurdîstana Başur de rolekî gelekî qirêj dileyize. Tirkiye ji bo ku bikaribe îstiqrara Kurdîstana Başur destabîlîze bike, di nav provakasyonên mezin da ye. Ev yekana çendî caran ji aliyê DYAYê de hatine tespîtkirin û belge û doku-manên wana hatine nîşandan. Lê belê Tirkiye hertim biqestî û zanetî ve rola xwe ya qirêj didomî-

ne. Di aliyê din de jî, li Tirkiyê argumantasyonên dijayetiya hemberî DYA, bi pirsê Kurdi ve tîm mobilîzekirin. Nijadperestî û şovenîke gelek bi hêz pêş da diçe. Gelekî eşkere tê gotin ku DYA li ber pozê me ji Kurdan re dewletek çêdike û sibê jî yê Kurdîstana Bakur jî bigihîne wê dewletê û Tirkiyê bête perçe-perçe kirin. Bi kurtî tê gotin ku musebîbê vê yekê DYA ye. Rastî jî, beriya ku Dewleta Federel ya Kurdîstanê bê damezirandinê, li Tirkiyê sibê-êvarê "bi dil û can em bi te re ne Amerika" dihat bangkirine. Ev yeka han jî vekirî nîşan dide ku kî destê xwe dirêjî Kurdan bike, ew, dibe dijminê Tirkiyê yê yekemîn. Ew welat dostê Tirkiyê yê qedîm Amerika be jî! Çawa li jorê jî me behs kir, di rewşa dinê de guhartinên mezin çêdibin, êdî ji vir şun de, bi paradîgmayên kevnare ve di Rojhilata Navin de desthilatdarî ajotin ne mimkûn e. Di çareserkirina pirsê Kurd de, di hemû perçên Kurdîstanê de îmkân û mecalên nû peyda dibin. Lê belê, ji bo ku Kurd bikaribin van îmkanan bi kar binin, pirsê dîsa tê dighêje mesela "ker te da yî". Xulasa mesela ker te da yî jî ev e: Tê gotin ku, lawê malê poz sorkiriye û daxwaza zewacê jî dê û bavê xwe dike. Lê mixabin malbata xortê me gelekî feqîr in, tenê kerekî wan heye. Car caran bavê xort, dibêje: "de em çi bikin ew roj bê qe nebê kerekî me heye, emê wî jî fedaî lawê xwe bikin". Vê gotina bav şun de her kingê di çi warî de dibe bira bibe sohbetek vebê, xortê malê hertim di ber xwe de dengê xwe bilind dike û dibêje: de em werin mesela ker te da yî. Nîha em Kurd jî her çi nixandî û tehlîlê gire gir bikin jî, netîcê de xelq dibêje: de nîha em werin şer mesela yekîtîyê te da yî!

Di aliyê din de jî xelq gelekî meraq dike, ev pispor û siyasatmedarên me, gelo ji bo vê yekê, dê çi bikin û bikaribin çi tiştên xwe fedayê karê yekîtîyê bikin?

Serokê PDK Mesud Barzanî ji bo Newrozê peyamek da

Serokê Partiya Demokrata Kurdistanê Mesud Barzanî bi minasebeta cejna neteweyî ya milletê Kurd Newrozê peyamek da gelê Kurd

Barzanî, bi navê Xwedayê mezin û dilovan dest bi peyama xwe dike û wiha dibêje „Bi piraniya bûyerên girîng yê dîroka gelê me, çî baş û çî nebaş di meha Adarê de çêbûne. Yek ji van rojên girîng roja 21ê Adarê ye ku tê wateya roja nû. Roja Newrozê bi wateya neteweyî ew e ku gelê Kurdistan gelekî azadîxwaz e û amade ye di oxira azadî û serxwebûna xwe de hemû cure qurbanîyan bide, lê belê zor û zordariyê qebûl nake. Çend hezar salan berî niha, di rojêke weke îro de hejmerek ji tekoşerên gelê me biryardan ku dawiyê li hukmê Zuhakê zalim binin û bi serokatiya Kawayê Hesinkar êrîş birin ser Zuhakê dîktator û ew roj pîroz kirin. Ji wê rojê ve gelê Kurdistan ji bo azadî, serbestî û rizgariya xwe, di nava xebat û tekoşinê de ye. Şoreş li pey şoreşê, şehîd li pey şehîd, qurbanî li pey qurbanî dane. Serokê PDK Mesud Barzanî di peyama xwe de gotin anî ser Şoreşa Îlonê ya mezin û wiha got „Di Şoreşa Îlonê ya mezin de dirûsmeya navendî ev bû "demokrasi ji bo Îraqê û otonomî ji bo Kurdistan". Ev tesbîta Barzaniyê nemir bûye nîşana wê yekê ku bîyî Îraqêke demokrat meseleya Kurdan çareser nabe. Ji ber vê yekê di vê rojê de em li ser Îraqêke federal, demokrat û pirdengî îsrar dikin. Pêwîste em li temamiya Îraqê bihevpeymaniya neteweyî, ayînî û mezhebî bikin rêbaz û bîngeha hemû damezirandinên nû. Bi vê muna-sebetê ez radigihînim ku em wek dî neteweyên serekî Kurd û Ereb li vî welatî hevbeş in û Îraqa nû bi hev re ava dikin. Mixabin, îro gelê Kurdistan li beramberî daxwazên xwe yê rewa tûşî helmetake ne rewa bûye. Em li vir û wir dibihîzin ku ew daxwazên me zêde dibînin. Me doza tiştêkî zêde nekiriye. Em doza bi cî anîna wan tiştan dikin, yê ku me di civînên opozîsyona Îraqê de li London û selaheddîn li ser wan li hev kiri bû. Herwiha em dixwazim ew madde û biryarên ku me tevan di Zagona Birêvebirina Dewletê de mohr kirine, bi cî werin. Lê belê ewên ku vê tometê dixin stuyê Kurdan, di eslê xwe de bawerîya wan bi tu mafekî Kurdan nîne û divê baş bizanibin ku ev aqil li dinyaya demokrasi û mafên mirovan nemaye û kes nema guh dide van tiştan.

Me tiştên pir girîng û mezin bi dest xwe ve anîne, lê tu tişt bi hêsanî nehatiye bi dest xistin. Ev destkeftî bi xwînê, bi ron-dikên çavên dayikên şehîdan, bi hêza destê pêşmergeyên qehreman û keda gelê me hatine holê. Pêwîste em van nixrên mezin, bi yekîtîya xwe û misogerkirina federalî û demokrasiyê biparêzin. Li vir ez pêwîst dibînim ku careke din balê bîkşînim ser helwesta me ya li hemberî prosesa siyasî ya Îraqê û mafên rewa yê gelê me. Em li ser damezirandina Îraqêke federal, demokrat û pirdengî, li ser Zagona Birêvebirina Dewleta Îraqê û çareserkirina kêşeya Kerkûk û navçeyên din yê weke Xaneqîn, Mendelî, Mexmur, Şexan, Şengar û Zummar bi îsrar in. Herweha em li ser mafên mirovan, mafên jinan û azadiyên takî û giştî jî bi îsrar in. Divê hebûna pêşmergeyan di çarçoveyê yasayî de ji bo parastina Îraqê û Herêma Kurdistanê were pejirandin. Em amade ne erkên xwe li beramberî tevayê Îraqê weke Kurdistanê bi cî binin. Em li ser bihêzkirina biratiya Kurd û Ereb, Kurd û Tirkman, Kildan û Aşûriyan xwediyê yek nerîne ne. Her wiha emê bi hev re roja 30ê kanûna dîyema îsal bikin bîngeha avakirina Îraqêke federal û demokrat ku di encama wê rewşa taybet ya piştî piroseya azadkirina Îraqê de bi hevkarîya hêzên hevpeyman, berxwedan û qurbanîdana gelên Îraqê hatiye holê. Ez dixwazim li vir jî bo vê rewşa nû spasiya Welatên Yekgirtî yê Amerika, Britanya û hemû hêzên hevpeyman bikim. Li dawiyê, ez bi vê muna-sebeta pîroz germtirîn pîrozbahiyê li hemû gelê Kurdistan, xizmên şehîdan yê serbilind, pêşmergeyên qahreman xuşk û birayên xoşewîst li hundir û derveyî Kurdistanê dikim. Ez ji ciwan û xwendevanan dixwazim ku ew her demê diwarekî ji pola û seriyê rim bin ji bo vê qonaxê û pêşerojê û her demê saz û amade bin. Ez ji xwişkan jî dixwazim ku ew rola li ber çavên xwe bibînin.

Emê bi tevayê hêza xwe hewl bidin ku hemû dezgehên hizbî, hikûmî û leşkerî di asta vê qonaxa nû de biguherin û ji bo pêşerojê amade bikin ku em bikaribin bi baştirîn şeweyê xizmeta gelê Kurdistan û bi taybetî çîna hejaran bikin.

Çavkanî: Kerkûk Kurdîstane

Helebçe, BadînanHîroşîma Kurdistan

Guhdar Îsmail/PK (Dihok)

Li roja 16-3-2005 wekû her sal, ji bo rêzgirtin li gîyanê şehîdên karesata Helebçe, ji bo mawê 5 deqîqa xelkê Kurd bi bédengî radiwestin. Di vê rojê da ji layê xwendekarên kolijî ya ramiyariya zanîkoya Dihokê, ev bîrewerîye hatê saxkirin. Di vê salyadê da ji layê ragirê kolijî û niwênerê xwendekaran, peyvên wefadari û mafxwaziye hatine pêşkeşkirin. Ji layê du xwendekaran

hozan hatine xwendin. Ji layê xwendekarekî xelkê bajarê Helebçe jî kevalê vê karesatê hatibû dirustkirin ku li ser perda bi serve bi rengê reş li ser parçê sipî nivîsandibû: „Helebçe, Badînan...Hîroşîma Kurdistan". Ji layê ragirê kolijî perde li ser tabloyê hate vedan. Li dumahîyê li ser vê perdê û li hember tabloyê Helebçe, mamosta û xwendekarên kolijî deskên gula danîn.

Xula 6ê

Guhdar Îsmail/PK (Dihok)

Li roja 17-3-2005, geleriya Dihok ya ser bi wezareta roşinbîriya Hikûmeta Herêma Kurdistanê ve, li dahêna- na şeşê da, bi pişikdariya 105 hunermendên Kurdistanê -ji her yekî kevalek-ji layê Samî Şoreş, wezîrê roşinbîrîvê hate vekirin.

Hêjayî gotinêyê kû geleriya Dihok li sala 1998ê ji bo nîşandana berhemên hunerê şewekarîyên hunermendên Kurdistanê hatiye damezrandin û ji layê lijneke

bispor ve serperîştîya wê dihête kirin. Bi dîtina van berheman jî dergehê wê ji bo cemawerî li hemî roja vekirîye.

Kurdistan yek parçeye Qamişlo Helebçeye

Li roja 12-3-2005, piştî borîna salekê bi ser rûdana bajarê Qamişlo, xelkê Kurdistan rojavayê yê akincî li kampa Muqiblê û deverên dî, xwenîşadanek hêminane li parêzgeha Dihokê saz kirin

Guhdar Îsmail/PK (Dihok)

Li roja 12-3-2005, piştî borîna salekê bi ser rûdana bajarê Qamişlo, xelkê Kurdistan rojavayê yê akincî li kampa Muqiblê û deverên dî, xwenîşadanek hêminane li parêzgeha Dihokê saz kirin. Ev rêpivane ji senterê bajêr destpêkir û ber bi ofisa UNê çûn. Xelkê beşdar ku dibûne nêzîkî 500 kesan, alaya Kurdistanê li berahîya karwanê xwe helgirtibûn û bi van dirûşm û gotinan derbirin ji hestê xwe dikirin: „ Kurdistan yek parçeye, Qamişlo Helebçeye.“ Bi can bi xwîn em bi tere ey şehîd“. „ Bijî azadî, bimre kedxwarî“, „ Nareve naşîkê girtiyê zindana“, „ Azadî ji bo girtiyê“, „ Bijî azadî“, „ Bijî xwîna şehîda“, „ Ne ji bo tîrora dewletê, belê ji bo demokratîyetê“, „ Ne ji bo hizba faşî, ne ji bo biryarên ne asayî“, „ belê ji bo milletê Kurd „.

Dema ku gehîştine ber dergehê ofisa UNê li Dihokê, nûnerê xwenîşanderan beyanek bi zimanê Erebi xwend ku têda behsa vê karesatê diket, û li ser vê rûdanê diyar diket ku li 12-3-2004 ne kêmî 70ê kes şehîd bûn û bi sedan birîndar bûn û bi hezaran hatine zindankirin ku nûke ji nêzîkî 315 gencên Kurd di zindanan dane. Di cihekê dî yê beyanê da hatîye ku Kurd netewa duwêne di Suryayêda û pitir ji 16% ji xelkê vî welatî pêkdiînt ji bilî ewên ku tomarkirina wan hatîye şewandin.

Di vê beyanê da hindêk ji pêşelkarîyên dewleta Surya di derheqê Kurda da hatîye berçavkirin ku ev rijême weku bername peyrew diket. Ji wan sitema ku li hember Kurda hatîye encamdan weha hatine tomarkirin:-

1- Danpênedan bi milletê Kurd wekû milletek li ser xaka xweya mêjûyî di de-

stûrê Sûrî da.

2- Durpêçdanan li ser bizavên civakî û siyasî yên Kurdan.

3- Durpêçdanan li ser ziman û rewşenbîriya Kurdî.

4- Cêbecêkirina yasa tengavya û biryarên neasayî beramber milletê Kurd.

5- Birêvebirina siyaseta nejadperistiyê.

6- Bi zorê jêwergirtina rezeznama Sûrî ji 150 hezar kesan li sala 1962ê, ku nûke jimara wan gehîştîye 400 hezar kesan, û eve ji ji encamê amara sala 1962ê ya ku li parêzgeha Heskê hatîye encamdan li 5-10-1962 li dîw mersûmên yasadananê ya jimare 93 li 23-8-1962.

7- Cêbecêkirina siyaseta akincîkirin û teirîbîkirinê dema ku Kurd derêxistin ji gundên wan û beref bajarên birin û zalbûyn bi ser mal û mulkên wan weku avahî û xakên çandinê û dana wan bi xêlên Ereba yên ku ji dervey parêzgeha Heskê înayn weku (xêla Elxemir ya Erebi). Ev piroje hate cêbecêkirin li sala 1966ê li dîw mersûmên yasadananê ya jimare 93 li 23-8-1962ê.

8- Teirîbîkirina navên devera û gundên Kurda û teirîbîkirina navên kesên di rêveberîya nejadnamêda.

9- Derkirina xwendkar û fermanber û kirêkarên Kurd ji zanko û rêveberî û dezgehên hikûmî di bin navê (metirsiya li ser tenahiya dewletê.

Bi vê daxuyanyê xelkê beşdar di vê rêpivane da ji ofisa UNê xwestin ku name û daxwazên wan bigehîninne layenên peywendîdar yên navnetewî daku ev siteme li ser wan nemînit.

Hejî gotinêye ku jiber rêgirtin ji belavbûna peyamên vê rûdanê, li êvarîya roja 12-3-2005ê nêzîkî 1500 ji xelkê Kurd li Dîmeşqê hatine girtin daku Kurd hizir li salvegera vê karesatê neken.

Şexsiyet çawa tîn guhertin?

Ömer ÖZMEN

Li gor zaniyariya perwerdeyî, li ser têgihîştina kesayetiye, 2 faktorên taybetî tesira xwe nişan didin. Faktora yekemîn, perwerdebûn e, ya duyemîn jî genetik e.

PERWERDEBÛN: Pêvajoyek daîmî ye. Ji dayîkbunê de destpêdike heta dawîya jîyanê berdeyam e. Lê, li gorî destnîşankirina pisporê psikolojîyê, dema perwerdeyîya bingehîn; ji dayîkbunê destpêdike heta 14 salîya temenê mirov dom dike. Di vê pêvajoyê de, têgihîştina kesayetiye bingehê xwe digrin. Fêrbûn, şikilgirtina helwestan, bingehên bir û hizra mirov, wê demê tê dagirtin. Ev pêvajoya perwerdeyîya bingehîn, ji terefê 3 heb sazîya ve tê pêkanîn. Ev sazîyana,

- 1-Malbat (Aile)
- 2-Dorhêla civakî
- 3-Saziyên perwerdebûnê ne.

MALBAT: Di dema perwerdebûna bingehîn de, bi giranî heta destpêka dibistanê, li ser têgihîştina şexsiyetan, rola herî girîng dileyze. Bûyer û çalekiyên nav malbatê û teqlîdên dê û bav an, ji zarokan re dibe referans. Veguhertina helwestên wan, di vê demê de mimkun e.

DORHÊLA CIVAKÎ: Dorhêla civakî, ji hevalê zarokan, cîran, zoqaq, mehele, sîk, kolan, gund, bajar, park, navendên kulturê ûwd. ve pêk tîn. Pêwendî û bûyerên van deveran jî, li ser şexsiyetqezenckirina zarokan tesira xwe nişan didin. Zarok, gelekî helwestên pozîtîf an negatîf, di van dorhêlên civakî de hîn dibin.

SAZIYÊN PERWERDEBÛNÊ: Ev sazîyana, ji qreş, dibistan, sînema, tîyatroyê ûwd. ve pêk tîn. Di van sazîyan de fêrbûn û hînbûna îlmî destpêdike. Zarok, hînî xwendinê dibin. Di warê zanebûn, bécêrî û perwerdebûnê de pêşve dimeşin.

GENETİK: Faktora Genetik (îrsî) jî, fenomenekî bîyolojîk e. Heta dereca 5.mîn, ji fizyonomîya xizmê mirovan, gen sîrayetê kesayetiye dikin. Li gorî destnîşankirina zaniyarên perwerdeyîyê tesira genetik, ji sedî 30 prosent e. Hejmara vê prosentê, ji 40 salîya

emrê mirov şûnde, zêde dibin. Carna kesayetiye, dibin wek teqlîda xizmên xwe..

Ji dervayê van rêbazê îlmî, kes nikane şexsiyeta kesên û civata biguherîne. Bi metodên zanîyarî, civat tîn perwerdekirin. Li gorî xwestek û mafên wan, tîn organizekirin. Lê, şexsiyet, wek danûstandina meta yek, di sîk û bazaran de, nayê kirin û firotin. Bi hêsayî jî, nayê guhertin. Ger mimkun bûya, ew kesên ku dibêjin “Me şexsiyeta Kurda guhertiye” wanê berî her tiştî, şexsiyeta xwe biguhertana.

Çawa me li jor jî destnîşan kiriye, guhertin û şikilgirtina şexsiyetan, encax di “dema perwerdebûna bingehîn” de, ji terefên sazîyên xwezayî ve mimkun dibe. Ev dem jî, ji dayîkbunê heta 14 salîya temenê mirovê. Ji bo ku, perwerdebûn fenomenekî kollektîfê. Lê bidestxistina şexsiyetan (Kesayetiyan) ne çalekiyek kollektîfê. Ev çalekiyan jî, ji faktorên perwerdebûna bingehîn û faktorên bîyolojîk pêk tîn

Bi salane di organên medya PKK ê de gelekî argumentên provokatîf, ji terefên Apo ve hatîye bicîhkirin. Wek,

“Malbat, rêxistinêk hevkarê (Aile işbirlikçi örgütür.”

“Netewparêzîya kevneperestî -Ilkel Milliyetçilik”

“Analîza kesayetiye-kîşîlik çözümlerî”

“Min şexsiyeta Kurda kuştîye-Kürt kişîligini öldürdüm.”

Ev argümentên cudareng, tucarî di dokumentên zaniyariya komelnasîyê (sosyolojîyê) de cih negirtine. Hemî palavrê Apo ne.

Mixabin, gelemperîya entelektuellên Kurd, di germahiya şerê qirêj de, kîslan maye. Di demê de, li ser van şaşî û çewtîyên ku, dînamîkên civata Kurd provoke dikin, lêpîrsîn, lêgerin, lêkolîn û analîz çenekirine. Ji bo ku di warê rastîyê de, gel nehatiye şîyarkirin. Ev hêkkirinê Apo, dewsa nivîştên şêx girtîye û di demê dirêj de, ji muxalefeta gundiyan Kurd re bûye referans.

Divê, van dîrîştîyên şaş û çewt, ji literatûra tevgera Kurd werin dîrxistin.. Mejiyê entelektuellên Kurd û muxalefeta di bin bandora PKK ê de dimeşe, di zemînek îlmî, realist, mirovane û demokratîk de, ji nûve bête rêxistin..

Werzê Adar û Serheldanê

Guhdar Îsmail/PK(Dihok)

Ji bo berdeyamîdan bi saxkirina birewerîyên Adar û Newrozê li êvara roja 16-3-2005, ji layê (Yekîtiya Nivîserên Kurd / Dihok) festîwalek hozanxwendinê bi pişîkdariya hejmareke hozanvanên deverê li baxçê vê yekîtiyê hate sazîkirin. Ewan hozanvanan bi helbestên xwe beşdarî di vê festîwalê da kirin:-
Amîna Zikrî - Kamîran Reşîd Berwarî - Mesûd Batêlî - xanima Tîroj - Nacî Taha Berwarî - D.Arîf Hîto - Ebdurehman Bamernî - dayka Dalyayê - Qadir Ido - Bilînd Mihemed - Sîhad Selman - Şîlan

Hemo - Muhsin Qoçan - Luqman Asihî - Beşîr Mizorî - Mihabad Mizorî.

Mam Celal serok, El-Caferî serokwezîr û hikum bi destê Helametî!

Silêman Alîxanî

Piştî ku Kurdan pileya duwemîn di helbijartinên Îraqê de bidestxweve anî, êdî çî grûp û lîste nikarin hikumetêkê bêyî Kurdan avabikin, Kurdan jî ji bo ku hevpeymaniyê digel her listeyêkê çêkin, mercên xwe diyarkirine, yek ji van

mercan ewe ku serok dewletê Îraqa nû Kurd be û birêz Mam Celal jî bo vê çendê kandîd (Dest nîşan) kiriye. Şeyan jî ji aliyê xwe ve, Îbrahîm El-Caferî jî bo serokatiya wezîran kandîd kiriye.

Helbet desthelatdariyên serok û serokwezîran li her welatekî bi şeweyekê ye, anku li hin welatan desthelata serok jî ya serokwezîran bêtire û li hinekan jî berevajî ye.

Di destûrê Îraqê de, serok wek nîşanekê ye ji bo serbixweyîya dewletê û gelek desthelatdariyên wî nînin, ji bilî ku du çîgirên wî jî hene û ji bo derxistina her biryarekê pêwîste herdu çîgirên wî jî rezamendiyê li ser bikin. Lê serokê wezîran gelek desthelatdariyên wî hene. Ev wek me got di destûrê de heye. Lê di rastî de, ne serok û ne serokwezîr û ne jî wezîrên Îraqê desthelatdariya wan tuneye!

Hakim û fermandarê Îraqê lipişt perdan kardike, kes wî nabîne, tenê navê wî heye, kesatiya wî zû bi zû kes nabîne û dernakeve pêş çavan!. Anku Helamet e (şebah).

Vî Helametî her ji piştî nemana rijîma Seddamê diktator û tanî niha fermandarî li Îraqê kiriye û wek diyar ji niha û pêş de jî her ew dê hukmî bike û danan û resimkirina pêşeroja Îraqê jî her dê bi destê wî be!. Ji ber ku sala par Netezewyên Yekbûyî ku mezintirîn saziya navneteweyî di cihanê de, nekarîbû biryarekê di derbareya Îraqê de derbixwe, ta ku razîbûna wî Helametî wergirti û weke ku wî xwest wesa biryara Netezewyên Yekbûyî derket holê.

Dîsan Bush, ku serokê mezintirîn dewleta dinyayê ye, belkî em dikarin bêjin hakimê hemû dinyayê ye, vî kesê hinde mezin dema ku pîroznameya xwe

pêşkêşî gel, serok û serokwezîrên Îraqê (Yawer û Elawî) kirî, ji bo razîkirina vî Helametî û da ku aciz nebe behsa Kurdan nekir!

Herwesa dema ku qanûn (destûr) a demkî ya dewleta Îraqa Federal hat danan, çendin caran serkirdeyên Îraqî seredana wî kirin ji bo wergirtina razîbûna wî!

Herweha biryara encamdana helbijartinan jî ya wî bû, digel hindê ku rewşa asayîşa dewletê gelek xirab bû û gelek Îraqîyan dixwest ku helbijartin hinekî bîn paşde xistin, lê ew razî nebû û bi ya wî hat kirin!.

Dîsan bi emrê wî listeya Hevpeymaniya Nîştîmaniya Yekgirtî ya (şeyan) hat dirustkirin, her çende ku hemû part û rêkxistiyên ku têde beşdarin ji rêbaz û îdolojiyên cuda cuda ne û çî caran lihev nekirine!

Dîsan bi fermana wî hemû şeyan beşdarî di helbijartinan de kirin, her çende ku çûna wan jî bo helbijartinan pirî metirsî bû û gefên terorîstan li ser wan gelek bûn.

Dîsan ev demek bû listeya hevpeymaniya şeyan li hêviya wî bûn ku ew kesekî jî bo postê serokwezîrên Îraqê helbijêre û piştî ku El-Caferî hat helbijartin û ji bo ku pîrozî û piştewaniya Helametî jî xwe re bîne, El-Caferî çû seredana wî kir, ji ber ku El-Caferî dizane ku pîrozî û piştewaniya wî jî ya hemû Îraqîyan girîngtîre!

Li vir di demekê de ku mirov bê hîvî dimîne ku gelê Kurdistanê di dewleta Îraqê de û li jêr hukmê vî Helametî, mafên xwe bi destve bîne.

Di heman dem de, yek rêzî û giraniya Kurdan di Parlemena Îraqê de, mirov bi omêd dike ku ev hêz dê şet li beramber hêza Ereban raweste. Ev hêza Ereban jî tucarî razî nabe û di program û sistema wê de nîne û nikare prensîpên demokratîyê û mafên mirovî di jiyane de peyrew bike, evca ev çende dê biyavê li hevnekirinê di navbera Kurd û Ereban de mezin ket û dê derfetê xweş ket ku dewleta Kurdistanê ya serbixwe bihête ragehandin.

Serokê DEHAPê Tuncer Bakirhan xwedî lê derket û got: Ala Tirkan Ala Kurdane jî

Ala Tirkan bi xwîna şehîdên Kurdistanê sor bûye. Lê serokê DEHAPê Tuncer Bakirhan xwedî lê derket û got: Ala Tirkan Ala Kurdane jî.

Serokê DEHAPê Tuncer Bakirhan xwedî li ala Tirkan derket û got "ala Tirkan ala Kurdane jî". Bakirhan bûyerên li Mersînê qewimîne wek provokasyon binavkir û li dij derket.

Bakirhan li Class Otelê civînek çêkir û di civînê de got "em rêzê jî hebûn û simbolên xweyên hevbeş re digrin. Ev al jî alî bav û bapîrên me ve hatiye daçikandin û ya me hemûyan e. Li bajarê Mersînê şewitandina

ala Tirkan nayê qebûlîkirin û ev provokasyon e. Divê em biçin ser vê bûyerê û zani bin bê kê ev al daye destê wan û kî dixwaze çî bike".

Leyla Zana:

Em mecbûrin rêzê jî hebûnên hevbeş re bigrin. Al hebûna herî qedirbilinde ku meriv canê xwe di berde dide. Divê em li dijî van provokasyonan derkevin û alîkariya aşîtiyê bikin. Herweha Orhan Dogan jî li vê gotina Leyla Zana xwedî derket û got "divê em hebûnên xweyên hevbeş ên welatê xwe biparêzin".

Bajarê Şîrnexê tê şîn kirin

Peyama Kurd / Şîrnex - Belediya bajarê Şîrnexê bi hevkarîya Platforma KESKê roja 20ê Adarê dest bi şîn kirina bajar kirin û ewê bi vê armancê heftiyekê şitlê daran biçînin. Platforma KESKê û Belediya Şîrnexê, li kêleka Goristana Navendî dest bi xebatê kirin û ew dixwazin li derdora çemê ku li wir diherike li ser 10 hezar metrekarê şitlan biçînin.

Tê gotin ku di salên dawî de, xerabûna mêzêna xwezayî bandoreke mezin li ser bajarê Şîrnexê kiriye û şînahiya derdor û nava bajarê hişk bû ye. Ji bo şînkirina deverên ku şikl û şemala bajêr xerab

dikin, Belediya Şîrnexê û Platforma KESKê dest dane hev. Wê ev kampanya şînkirinê heftiyekê bidomîn e.

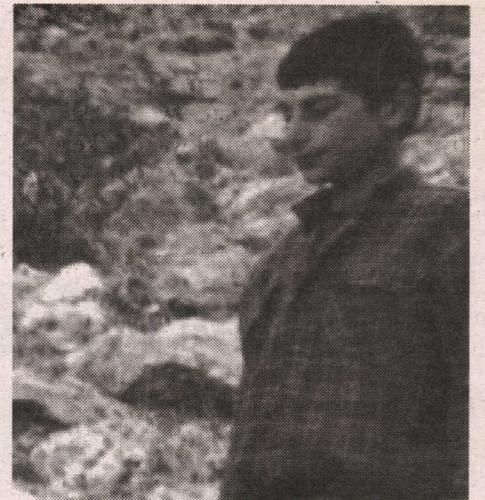
Gelek saziyên civakî û şênîyê bajêr jî beşdarî kampanya şînkirina Şîrnexê dibin û herkes bi çandina şitlêkî destê xwe dirêji bedewkirina bajarê dikin.

Heyeta Îtalî ya ku ji bo çavdêriya pîrozbahiyên Newrozê çûye Şîrnexê jî li gel serokê Belediyê Ahmet Ertak çûn cihê çandina şitlan û piştigiriya xebatkarên kirin. Heyeta Îtalî, aleke bi rengê keskesorê ku bixwe nîşana aşî û yekîtiyê ye diyarî Serokê Belediyê kirin.

Şivanekî 13 salî ji aliyê parêzvanên gundan ve bi çekên dewletê hate kuştin

Nisêbîn - Parêzvanên gundan bi çekên dewletê, zarokên kurd dikujin. Selahattin Gunbayê 13 salî ku li gundê Sirêçkê yê girêdayî Nisêbînê şivantî dikir, ji aliyê parêzvanên gundan ve bê sedem hate kuştin. Hat ragihandin ku zarokên bi navê Selahattin Gunbay, Zekî Gunbay û Seyîtxan Gurkan, ji bo ku heywanên xwe biçêrin, çûne nêzikî gundê Kayadîbî yê ku cerdevaniya dewletê dikin û li wir ji aliyê parêzvanên gund ve bi kilaşnikofan li wan hatiye reşandin. Di encama êrişê de, zarokê 13 salî Selahattin Gunbay jiyana xwe ji dest daye.

Cenazeyê Gunbay rakirine morga nexweşxaneyê Nisêbînê û ji wir jî ji bo çekirina otopsiyê birine Amedê. Malbata Gunbay bi eslê xwe ji Sêrtê ne û girêdayî eşîra Alîkî ne. Ew bi destûra Qeymeqamiya Nisêbînê li derdora gundê Sirêçkê di konekî koçeran de dijîn.

Selahattin Gunbay

Piştî ku otopsi biqede wê cenazeyê Gunbay li bajarê Sêrtê ku cihê jidayikbûna wî ye were veşartin.

Ji bo Sazîya Efû ya Navnetewî,

Xuşk û birayên heja, li gor agahiyên ji Dêrikê gihistinê dest me, malbatek Kurd, ku pistî bûyerên 12 Adara 2004an ji layê istixbarata Sûrî ve hatibû girtin, heta niha tu xeber ji wan nayê girtin.

Malbata Kurd bi xirakirina abîde (birdarî) ya Serokê Sûrîyê yê berê Hafîz el-Asad tê tawanbar kirin.

Em bang li Sazîya Efû ya Navnetewî dikin ku lêpirsîn di derheqê vê bûyerê de veke û ji hikûmeta Sûrî jî dixwazin ku agahdariyê li ser rewşa wê malbatê bide.

li ger rêz û silavan
Grûba Ronahî ya mafê mirov / Berlîn

Navên endamên malbatê:

- 1- Ismail Îsmaîl Ahmad (61 sal) bi Ismailê Pîrê tê naskirin û bavê 10 Zarokan e
- 2- Ahmed Îsmaîl Îsmaîl (27 sal) bavê 1 zarokê ye.
- 3- Dilşad Îsmaîl Îsmaîl (23 sal)
- 4- Civan Îsmaîl Îsmaîl (21 sal)
- 5- Abdullah Îsmaîl Şêxmûs (32 sal) bavê zarokêkê ye
- 6- Mohamed Mohamed Fadil (45 sal)

Talebanî: Ji bo Rewşa Kerkûkê me lihev kir

Peyamnêr - Serokê Yekîtiya Niştimanê Kurdistan Celal Talebanî got „ji bo bajarê Kerkûkê me bi Şîyan re itifaqek çêkir“. Dûh Celal Talebanî li bajarê Se-

lehadîn bi Mesûd Barzanî re hevdiînek çêkir. Herwaha Talebanî got, gava hikûmeta nû avabû, piştî mehekê din bi şûnde wê benda 58 bê bikaranîn

Xwendevanên Akademîya Leşkerî ya Zaxo bi merasîmekê dîplomayên xwe girtin.

Zaxo- Di 21.03.2005an de li Zaxoyê li Akademîya Leşkerîyê ji bo xwendevanên perwerdebûyîna leşkerî qedandin, merasîmek hat çêkirin.

Di vê merasîmê de serokê PDK Mesûd Barzanî axaftinek kir. Mesûd Barzanî di axaftina xwe de kêfxweşiya xwe got, spasiya mamostayên Akademîyê kir û weha berdewam kir: „Em ne şerxwazin, lê ji bo parastina welatê xwe û destkevitiyên xwe pêwîste em di warê leşkerî de xwe perwerde bikin. Divê mirov çekan bi wextê û di cih de bikarbine. Tenê çek

û teknolojiya pêşveçûyî ji ji bo serketinê têr nakin. Ji bo serketinê bir û bawerî lazim e. Di destê leşkerên Saddam de çekên herî modern hebûn, lê bir û baweriya wan bi rejîma Baas tune bû. Di destê pêşmergan de kalaşnikof hebûn, lê bir û baweriya wan bi doza wan hebû. Ji ber wê pêçmerge bi serketin.“

Xwendevanên ku dibistana seretayî qedandine dikarin biçin Akademiya leşkerî ya Zaxo. Dema perwerdebûyîna 2 sale, piştî 2 salan xwendevan wek sûbay diploma digrin.

Kengî Kurdistan dibe ya Kurdan

M. Şerif MÜŞTAK

Ji belavbûna YS û virde gelek netewe ji şoreşa 17 Kewçêrîne 1917 heya niha, cara yekemîn welatê wan bû welatê wan û bûne xwediyê axa azad. 1989 ko YS belavbû ji sinorê Rusya aliyê rojava, başûrê rojavayê destpê dikê heya sinorê Almanya Austurya û dagerê derya Adriyatik, Yewnan û Tirkîyê.

Gelên di nav Yugoslawya Tito de dijîyan ji bi tevayî bûne xwediyê welatê xwe.

Ji van welatên ko ketin bin destê xwediyên xwe Elmanya rojhilat, Estland, Lettland, Litauen, Ukraine, Moldau, Polen, Ungarien, Georgien, Armenien,....

Dagistan. Ji Yugoslawya ji Sirbien, Bosnin,....û Slowenien. Ji şoreşa Kewçêrîne 1917 û herba cihanê a diyemîn ko rojhilatê Almanyayê ji ketibû bindestê YS û virde cara yekemîne gelên li ser vê coğrafyê dibin xwediyê axa xwe û li ser axa xwe dimênin azad.

Ji herba cihanê hirde, yekemîn care ko Almanya rojhilat dibe a gelê Almanya. Bi destpêkirina vê pêla azadiyê gelek millet bê xwûn azad bûn. Lê di nav hin netewe de piştî gelek xwûn hate rijandin, bi mudaxeleya NATO pirsgirêk hate helkirin.

Xumeynî dakete Îranê, bi şidet zerer daye menfîetên EY. Ji ber ko rejîma Xumeynî bingeha xwe ji gel digirt li xwe ewle bû. Dewleta teokratik terora dîni ixracatî derve dike, armanc di rojhilata navîn de bibe siyasiyek xwirt.

Bi sê qolî Tirk, Sûrî û Îran ji bo tevgera gelê Kurd serobino bikin bi hevê terora islami organize dikin û ev tê ixracatki-

rin. Bi navê li hember Israil, piştgirîya gelê Erebi-Iraq dixwazin rola EY di roj-hilata navîn de qels bikin.

Hatina Xumeynî ewilcar êrişên tuj birin ser gelê Kurd li rojhilatê Kurdistanê. Dr. Qasemlo, Dr. Serefkendî û sê hevalên wî li Ewropa, bi hezara Pêşmerge û gelê

siwil li Kurdistanê qetilkir, destê xwe dirêjî nav başûrê Kurdistan kir, gelek sûiqast û teqandin çêkirin xelk kuştin. Kesên birûmet weke Fransûwa Herîrî, Abdurrehman Samî,....hw ji holê rakin. Dagirkera bi deha hizb û rêxistinên piçûk ê dîni damezirandine, ji Tirkîyê, Iraq heya Lubnanê şer dikelênin û dîdin dijwarkirin.

Roja EY û hevpeymanan diktatorê Sedam Hisên hilweşandin û virde gelê Kurd li başûrê Kurdistanê ji 1514 wexta ko Yavuz Sultan Selim ketî Kurdistan heya niha, cara yekemîne Kurd li başûrê Kurdistanê dibe xwediyê Kurdistanê. Lubnanî bûn xwediyê Lubnan. Derketina leşker û istixbaratê Sûrî ji Libnanê, lingê rejîma Sûrî, Îranê û Tirkîyê bi hevê ji berkir, gelek leyistokên dagirkera vale man. Pêştûrîya ko leşkerê Sûrî ji Lubnan bê derxistin sûrprîzek bû û rê li demokratîkbûn û demokrasiyê bêhtir hate vekirin.

Leşkerên EY ko kîs kişandî serê leşkerê Tirkî û virde, roj bi roj leşkerên Tirkî û komara wê ji EY hêrs dibe. Nezîkbûna Firansîza li ser politîqa EY a rojhilata navîn, weke li xwe mikûr were nişan dide.

EY di derbara Iraq, Sûrî û Îranê de dijdîne, YE û NATO di derbara Qibrîsê de dijdîne. Ji ber lédana jinan îmajê dewleta Tirk di qada navneteweyî de gelek êşand. Generalên ko teqawît(kevnar) dibin, weke di pirtûkên serborîna xwe de nişan didin leşker bûwe di serî. Ev jî tê wateya ko hingî diçe di nav serokleşkeriya Tirkî de dijayeti xwurtir dibe. Tevgera neteweyî û siyasî a gelê Kurd li bakûrê Kurdistanê dijwar dibe. KONGRA GEL lewaz dike û Tirk ji tevgera demokratîk bê hevî dimîne.

Dema ko Sedamê Diktator ketî ber roxandinê weke îro Tirkî xwe bi Sedam ve hilawistibû ko hilneweşe. Wezîrê karê dewletê Tüzmen heya deqîqên xilasekê li xilaskirina S. Hisênê qatîl bixwedî derket. Ji ber gûlên EY û hevpeyman ji Bexda revîya bû. Îro jî serokkomarê Tirk Ahmet Necdet Sezerdiçe mêhvanî Bişar Esadê aqilzarok ko moral bide wî. Lê baş bila bê zanîn ko Tirk li hestiyên kohtî digerîn.

Hêvîdarim ko ev bayê azadiyê, demokratîkbûnê, demokrasiyê û serxwebûnê berdewam bike, bê ka wê kengî ev bayê binamûs wê li guliya dewleta Tirk a qatîlê gelê Kurd bixe û gelê Kurdistan wê bi tevayî bibe xwediyê Kurdistanê?

STAR

GASTRONOMIE HANDEL

Tevi 300 celeb male xwe di xizmeta we deye!

● DÖNER PRODUKTION
 ● LEBENSMITTEL
 ● VERPACKUNG
 ● GETRÄNKE
 ● GERÄTE

● HÄHNCHEN DÖNER
 ● PUTEN DÖNER
 ● MIX (HÄHNCHEN-PUTEN)
 ● KALB VERPACKT)

● Penir ● Thunfisch ● Champignons ● Schinken
 ● Salami ● Paprika Streifen ● geschälte Tomaten
 ● Pizza Sauce ● Peperoni ● Pizza Box ● Pommes
 ● Alufolie ● Essig ● Salz

ABHOLMARKTPREIS
Öffnungszeiten: 08:30 - 18:00 Uhr

Pizza Käse-Gouda (%48):	3,09		
Thunfisch-Dose(2,65 gr.) LA PERLA:	4,49		
Puma Feta Rot (20kg.- Netto 16 kg.):	39,99	Pizza Box: 20x20x3:	0,071
Essig (10lt.-%5):	4,99	Pizza Box: 24x24x3:	0,083
Salz (10kg.-Eimer):	5,50	Pizza Box: 28x28x3:	0,10
Mayo Hamker-(10kg.-Eimer):	11,99	Pizza Box: 26x26x4,5:	0,10
Ketchup Hamker- (10kg.-Eimer):	11,49	Pizza Box: 28x28x4,5:	0,111
Pommes (10 kg. Karton-4x 2,5 kg.):	6,99	Hamburger Box:	0,03
Schinken (kg. Preis):	1,89	Menüteller:	0,10
Putenschinken (kg. Preis):	4,49	Alufolie (1500x30 cm):	4,75
Salami (kg. Preis):	4,19		

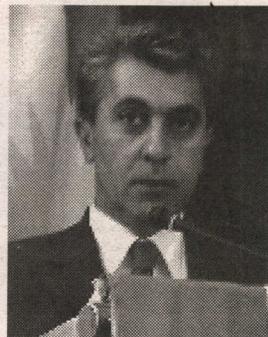
Not: Yen ku male xwe bi xwe biven di %7 erzani heye!

● FIRMA STAR KALITE YE!
 ● FIRMA STAR ERZANIYE!
 ● FIRMA STAR QASI TELEFONEKE NEZI WE YE!

Adresse: Windelsbleicher Str. 180
 33659 Bielefeld
 Tel.: 0521/ 5227366-77
 Fax: 0521/ 5227388
 Mobil: 01797805900

Em tawanbaran nas bikin!

Keya Izol

Derheq îtirafên endamê JITEMê A Kadir Aygan û hatina wî ya Swêdê mineqeseyê geş di gelek malperên kurdan de tê meşandin. Rojnamevanê kurd Esref Okumus vê pirsê bi du maqaleyên balkêş raxist ber çavên raya giştî ya kurdan û swêdîyan. Spas ji bo vê xebata heja. Gelek kes nêrînen xwe li ser vê pirsê dinivîsin, babet di sewîya "şirovekirinê" de diçe û tê.

Destpêka havîna borî li malpera Gelawejê kampanyayekî birêz Rûşen Aslan bi navê "Dewleta tirk dive ji min uzra xwe bixwaze" dest pê kiribû. Derheq vê kampanyayê bi sedan kesên kurd bi înzayên xwe piştgirîya wê kiribûn gelek maqale hatibûn weşandin. Yek ji wan ez bûm. Min di nivîsa xwe de îşareta çend noxteyan kiribû. Bi nêrîna min xebatên wiha diviyabûn baştir bihata organîze kirin, hedefa wê ya sereke encamgirtin biba, li hember sûcên rejîma Tirkiyê wê "tevgereke" berdeyamî bi hezaran kurdan mobilîze bikira.

Ji darbeya leşkerî ya 1980 an û hetta îro 25 sal derbas bûn. Dîroka nêzîk ya rejîma Tirkiyê di nav van salan de di warê girtin, îşkence û kuştina hezaran de ji bo "mirovatiyê" nimûneyên "bêhempa" hiştin. Berpîrsên wan tawanbar, ji Kenan Evren, S Demirel, B Ecevit, M Yılmaz, T Ciller, M Agar, U Erkan, H Kozakcioglu bigre, hetta A Kadir Aygan û yên wek wî îro hê jî nemirine û bi tu awayî ji ber wan sûcan nehatine dadgeh kirin. Divê em tu car jî bîr nekin ku sûcên wan kesên ji sûcên Pinochet, Saddam kêmîtir nîn bûn. Raya giştî ya Chile, Iraq û Kurdistana Başûr bi alîkariya opinîyona navnetewî îro dikarin jîyanê ji bo wan sûcdaran zindan bikin. Herdu qatil her deqqeyên jîyanên xwe yên rojane bi bîranîna kirinên xwe yên qirêj derbas dikin.

Ji bo xebatên wiha mîsyon dîyar e. Eşkerekirina kiryanan, rûşekirin û dûvre jî dadgehkirina tawanbaran. Loma jî pêvajoyeka hiqûqî pêwîst e. Kampanyayên îmze, dawa vekirina resmî ya hiqûqî, mobilîzekirina raya giştîya hundir û derve, wergirtina piştgirîya rêxistinên mafê mirovan wek Amnesty International, Helsinki Watch, Fon-

den Mafê Mirovan pêwîst e. Ji ber ku xebatek wiha aliyê wê ya siyasî, hiqûqî û mafê mirovatiyê heye divê bi awayekî rêkûpêk were organîze kirin. Hedefa encamgirtinê divê bibe motora kampanyayê. Bibe tevgereke gelêrî ku bikaribe li derveyî welat û li hundur jî bi awayekî vekirî wan nawan û yek bi yek sûcên wan ji bo dinyayê eşkere bike, daxwaza dadgeha navnetewî bike. Heke xebatek wiha bi mîsyon û orananîzasyona xwe hedefên xwe baş diyar bike dikare îmajeka ciddî bide gelek û piştgirîyê xurt werbigre.

Kampanyayek wiha divê dengê xwe tenê negihîne kesên maxdûr yan jî alîgerên wan, bîkêsê wê divê kesên tawanbar ji ber hebûna xebatek wiha bikevin tengasiyê, bi ruh û mêjiyên xwe wê hîs bikin, ji bûyerê "nerêhet" bin. Divê ew bizanibin ku wek çawa dora Pinochet û Saddam hatibû dibe ku vê carê dora wan e, ji ber kiryanên wanî qirêj û nemirovî wê hêdî hêdî dora wan bîr girtin, jiyana wan tarî be. Divê ew têbîghên ku îro kes nikare alîkariya wan bike. Ewê bikevin panîkê, bihev bikevin. Wek Aygan şikayetê hevûdû bikin, li ser hevûdû îfade bidin. Her ku ev kampanya xwe nêzîkî armanca xwe bike, deng bide wê hejmarên Aygan zêdetir be. Bi dehan û sedan Aygan wê derkevin û îtirafên nuh bikin da ku ew şahîdê çî tawanbar bûne.

Em dikarin ji kampanya yahudîyan ku li hember tawanbarên "Holocaustê" meşandibûn, tecrube werbigrin. Pêwîst e malperêkî taybetî bi navê "Tawanbaran nas bikin!" "Suçlulari taniyalim!" bi malûmatên fireh derheq wan kesên (nav, paşnav, navnîşan, navnên endamên malbata wan, pozîsyona wanî berê û niha, sûcên wan, wêneyên wan (wek kaxezên listîkê ku Emerîka li Iraqê belav kir) û endamên malbatên wan) ku bi alîkariya kesên maxdûr dikarin werin peyda kirinê, bikeve jîyanê. Heke herkes jî aliyê xwe ve alîkariya xebatek wiha bike demekî zû de ev dê bibe kampanyayekî mezin a hevbeş. Wê bi sedan maxdûr û alîgerên wan ji bo serketina vê mîsyona pîroz ji dil û can xebat bikin. Ez hazir im ku yek ji wan kesên bim.

Gulbihar li Dihokê

Guhdar Îsmail/Dihok

Bi rêzgirtin li kar û berhemên hunermenda mezin û jêhatî - GULBIHARê - Rêveberîya rewşenbîrî û hunerî li Dihokê li rojên 17 û 18 -3-2005, li hola Cizîrî li bajarê Dihokê festîwalek saz kir.

Di vê festîwalê da çend gotar û peyvên wefadarî û rêzgirtinê ji layê kasanên rewşenbîr û hunervan li ser jîyan û rolê hunermenda mezin û pêşeng ha-

tine pêşkeş kirin. Tîpên hunerê muzîk û sitran û dîlanê jî bi çend berhemên beşdarî kirin. GULBIHAR bi xwe jî bi daxwaz dengê xwe yê dilînî ji bo mawekê gelek kurt gehande xelkê beşdar. Li dawiyê çend layenên siyasî, rewşenbîrî û hunerî xelatê xwe pêşkeşî GULBIHARê kirin.

Niho xanima GULBIHAR li Dihokê di jît û rewşa wê ya tenduristî baş e.

Ji bo xwendevanên Peyama Kurd

Wezîrê Eşo

Beriya ku ez bersîva Têmûrê Xelîl binivîsim û ji Peyama Kurd re bi rê bikim ez çûm Swêdê û li wir ne ku bi tenê min Têmûrê Xelîl dît, lê bi daxwaz û navçîtiya çend ronakbîrên me yên heja û bi daxwaza wî bi xwe em lihev hatin, wek Kurd em lihev rûniştin. Û ew nixala, ku binê dilê min de rûniştibû, ez dêşandim dest xwe de veheliya, wînda bû. Piştî wê yekê min pêwîstî û hewcebûna wê yekê nedît, ku ez bersîva Têmûrê Xelîl di Peyama Kurd de bidim çiqasî jî ewî ez belasebeb, bê bingehe ne ku bi tenê bi rexne û bi sûc, lê bêrûmet jî kiribûm weke şexs. Lê ez vê nivîsa xwe ji Peyama Kurd re bi rê dikim weke daxuyaniyekê ji bo xwendevanên vê rojnamê, ku hinek tişt ji bona wana zelaltir bibin.

Min pir gotarên xwe de hê li Ermenistanê û piştê jî keda gelek ronakbîrên me bi jêhatî daye nîrxandinê û di nava wan de her wiha ya Xelîl Mûradov û malbata wî. Awa min di rûpelê kovara Nûdemê de çî nivîsiye: "...zemanekî dirêj Xelîl Mûradov bû serok û berpirsiyarê redaksiyona axaftina Kurdî û wî fonda stranên Kurdî pir dewlemend kir. (Nûdem, hejmar 16, 1999)

Min gotareke berfireh bi sernavê "Xizmeta Xelîlê Çaçan û malbata wî" di eynî Nûdemê de daye weşandinê (Nûdem, hejmar 25 1998) û ev gotar sala par jî bi munasebeta 80 saliya ji dayikbûna Xelîl Mûradov hate belavkirin, weşandinê. Awa çend hevok ji wê gotara min: "Xelîl Mûradov organîzatorekî dîrdîtî bû. Wî dora xwe hêzên ronakbîr yên Kurdên jêhatî civandin ser hev û hereketê wan mesref kir seba bi hezaran nimûnên hunermendiya Kurdan ya stranbêjiyê ji windabûnê xilasbike û ser qeytanê qeyd bike... Bi saya welatparêzî û xerîbdostiya serokê radiyoyê bû, ku gelek Kurdên ji welatên derva û Kurdistanê li redaksiyona xebardanên Kurdî diqesidîn û pê radiyoyê dipeyivîn..."

Û piştî ewqasî Têmûrê Xelîl tûre dike,

ku min hevpeyvîneke xwe de, ku serîbinî rûpeleke, navê Xelîl Mûradov nedaye. Min di wê hevpeyvîna xwe de, kar û barê radiyoya Yêrîvanê bi giştî raxistiye ber çavan û eger navê Casimê Celîl gotiye her bi tenê ji bo wê yekê, ku bidim kefsê, ku bi çî awayî û kengî dest bi karê min bû di radiyoyê de, çiqasê jî Casimê Celîl hêjayî bîranîneye. Min navê tu berpirsiyarekî radiyoyê dinê, lê usa jî wan ronakbîrên Kurd yên bi nav û deng wê hevpeyvîna xwe de nedaye yên ku di beşa axaftinên Kurdî de kar kirine. Lê hilnedana navê Xelîl Mûradov, ku îarîova hevpeyvîneke yek rûpelî de tê efûkirinê, qet jî nayê wê manê, ku Têmûrê Xelîl bi kaategorîkî binivîse: "Wezîrê Eşo hîç rojekê di radiyoyê de kar nekiriye". Ez carek din gotina xwe ya hevpeyvîne de dubare dikim bi hisa berpirsiyariyê ya mezin hindara gelê Kurd û ronakbîrên kurd de: min di beşa axaftinên Kurdî da 39 salan kar kiriye bi awayê reş û fermî, bi awayê dûreke û yê rûniştina di radyoyê de. Her bi tenê em dikarin salên parkirina min ya li gund û xwendina min ya li Peterburgê ji nava van salan derînin, lê di eynî salan de jî her meh min qisek, şiroveyek ji radiyoyê re şandiye. Lê salên 1983-1994an bi fermana weîrê Televîzyon û radiyoya Ermenistane wek redaktor û werger van min kar kiriye û ew fermana bi emirê û mora wezîr îro di arşiv min de tê parastinê.

Li vira gazin û xeyda min ji Peyama Kurd jî heye. Ewê dikaribû ev pîrsa karkirina min zelal bikira û heja gotara Têmûrê Xelîl bida weşandinê. Şikir ji Xwedê çend ronakbîrên me hela hê zîndîne û niha li Ermenistanê, Rûsiyayê û Ewropayê dimînin yên ku haya wan baş ji kar û barê min yê li radiyoyê heye.

Dawiyê de ez her bi tenê tiştêkî dixwazim Têmûrê Xelîl re bêjim: objektîvî tiştêkî baş e, lê xwîngermî, qafgermî ne şewirmendên baş in.

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnîşan:

USA, Kanada û Austuralya

6 mehan: 70, €
Salekê: 120, €

Welatên Yekîtiya Ewropa

6 mehan: 60,00 €
Salekê: 90,00 €

Almanya:
6 mehan: 50,00 €
Salekê: 70,00 €

Commerzbank Bonn
V. Efe/Peyama Kurd
Konto: 1007947
BLZ: 38040007

Konto:
V. Efe/Peyama Kurd
IBAN: DE38 3804 0007 0100 7947 00
BIC: COBADEFFXXX

Ji bo welatên din tîkiliyê bi rojnameyê re deynin.
Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany
Tel.: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656
www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Hevpeyvîn li gel Hunermend Îsmae'l Xeyat

Ji bo me milletê Kurd pir giringe ku huner li Kurdistana mezin bi pêşkeve

Peyama Kurd: Hunera şewekarî li Kurdistanê çawa ye?

Îsmae'l Xeyat: Hunera şewekarî li Kurdistanê ne xwediyê dirokêkê dîr e. Destpêka wê li navenda sala çil a 1945an, berî awjî şewekarî linav Kurdan wek fers û kelûpela kulturî hebû. Eger em vegerin ser serdema dûrtir, nexş û nîgara Kurdî li ser şûnewara Kurdistanê hebû, lê wek hunerek nû li naverasta salên çil de hat dîtîn. Niha çend komel ji xwendevanên Kurd li kolijên huner li Bexdad û instituta hunerê

xwendina xwe qetandin. Niha li Başûrê Kurdistanê karên baş hene, gelek hunermend hene, bi giştî em dikarin bêjin ku hunera Kurdî di pêşveçûnê de ye. Em hunermendên baş hene û birastî karê wan berze û ciyê şanaziya milletê Kurd in. Niha li Hewlêr û Silêmanî û şarên mezin û biçûkê Kurdistanê institutên hunerî hene, xelkê Kurd temaşey hunera wênekêşan dikin û rûwên Kurdistana mezin têde dibînin. Gelek ji hunermendên Kurd karesata Kurdistanê kirine tabloya hunerî, wek kimyabara-

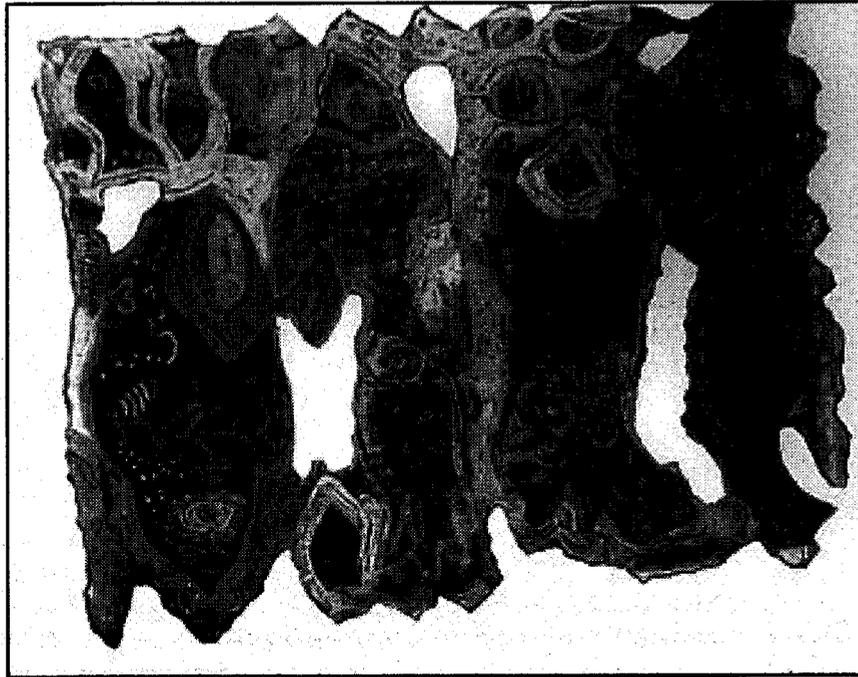
na Helebçê û karesata anfalê.

Di hunera şewekarî de tradîsyona moderna Kurdî têt dîtîn?

Kar û hereketa wênekêşan li Başûrê Kurdistanê gelek bi diqet û zanistî tîn encamdan, em gelek hunermendên baş hene û rêbaza wan modern e, lê pêwendî bi kultûra Kurdî heye. Li Rojhilata Kurdistanê sistema karê wan ciyawazî heye ligel Başûrê Kurdistanê, herwisa li Bakurê Kurdistanê. Lê huner li Başûrê Kurdistanê jibo stîl û şewaza nû gelek vekirîye.

Du tabloyên

Îsmae'l Xeyat *Êwe wek hunermend liser kîjan rêbaza hunerî kar*

Îsmae'l Xeyat ê şewekar niha ji newey yekemî hunermendên Kurd e, bi riya hunerê xwe dixebite ku bi milletê Kurd bide nasîn, hemû hestên ku ji hunera wî tîn nîşandin jibo milletê Kurd e. Hunerê Îsmae'l Xeyat hunerek jibo millet e, gelek pêşangehên wî hatine vekirin, rêbaza wî rêbazek nû ye, derbirrîn e, ji karê Îsmae'l Xeyat mijara milletê Kurd tê dîtîn, karên hunera wî li Kurdistan û li derve hatiye pêşkêşkirin.

dikin?

Destpêka min wek hunermendekî reyalist bû, lê niha ez hunermendekî teabîrî me, karê min hemû di vê rêbazê de tîn komkirin. Wekî din giringîdana min bi teknîka nû, çend projeyên hunerî jibo mijara Kurdî vekirîye, wek 'Aştî jibo Kurdistan' liser şerê birakujî û gelek projeyên din ê mirovatî, wek mirov yan zaroka kêmendî, herwisa liser şerê rizgariya Iraq berî destpêkirina şer min projeyek çêkir.

hunerê, çunkî hunerê min teabîriya (derbirrîn) lazena trajîdî li ser hunerê min diyare, êşkence û azara mirov çawaye ez wê wisa dikim huner.

Rêxistina hunermendên Kurdistanê çawa ye?

Li Başûrê Kurdistanê du rêxiraw hene (yekîtiya hunermendên Kurdistan) û (sendikaya hunermendên Kurdistan) ew rêxiraw nexirabin, ez hêvîdarim ew rêxiraw hemî yekbigirin, çawa şerê birakujî zerar jibo Kurd hebû, wisa zerar jibo hunermendên Kurdî jî hebû, wan kire du beş.

Hunermendên Kurd karin ciyê xwe li nav hunermendên cihanê bigrin?

Me hindek delîl jibo vê mijarê hene, asta teknîka hunermendên Kurd berze, li gelek pêşangehên dewletî beşdarbûn, jibo me milletê Kurd pir girînge ku huner li Kurdistana mezin pêşkeve, ez bi rêya we rêz û hurmeta xwe digihînim hemiyên wan hunermendên ku li welatên Ewropa, Japonya û Koreyê proje çêkirin.

Bandora kîjan hunermendê Kurd ê cihanî li ser te hebû?

Wek xwendevanekî ji destpêkê de tesîra hunera Ram Brand li ser min hebû, lê niha stîlek min a taybet bixwe heye û piştbestîna min bi av, hewa, çiya û aşkeftên Kurdistan bû. Mumkîne nêzîkiya me bixwe hebit ligel hunermendên cihanî lê cudatîyên me hene, xak û kultûra me cuda ye.

Spas ji bo vê hevpeyvînê
Spas jibo we jî

Hevpeyvîn: Seyîdxan Kurrij

Jinekolog, mêrekolog, dînekolog Prof. Doc. Dr.

Fatê Were Civatê

Şêxbat

waznana wi bişinim ba serokê komela heywanparêzan? Yan ji hûn dikarin arikariyê pêre bikin? Wêneyê wi di Peyama Kurd de biweşinin! Belkî xwedê xezalên wehşî lê bibarîne, erê welleh! Lê biner serê wi pir mezine haaa!

Zîwerê xemxur/ Almaniya

Lao Zîwerê mino, nermiko-germiko, wey tu bixêr hati dîwan û civata Fatê! Lao ma civat bêyî te dibe hey malneket! Ê ji xwe tu ji me kêmbû weyy, de tewkeli bi xwedê qey qedera me wiloye bavoo! Lawkê mino me 60 salî û softiya hevalê te fêmkir, lê qelewbûn? Çima ma li zirna Şemdînê mitirb xistiye go hevqasî nepixiye yaoo! Yan ji qehra jina xwe werimiyê! Ez dibê hebe nebe ji qehra jina xwe top lêketiye tu dibê çî? Xwedê bikim go jina wî ne ji eşîra konfederalîzma Ruhayê be. Wele bi serê te heger ji Ruhayê be mala wî çû mîratê û ewê bibe çend ton xwedê zane. Ê lao xezalên çiyayê wehşî li cem min pirrin bavoo, heger mesele ev be bila kerem bike, ezê wî belbelotî hev bikim, çend fatihan li ser bixwînim, ezê bikim go bibe ta û derzî bi serê te. Ji bo wêneyê wî ji rehetê bavo, ezê pêl serê wî kim heta go bibe wek şimamokê, yan ji ezê nîr têxim stuyê wî û wî têxim ber cot. Ma ne başe ez qurban!

*** **

Hevala Fatê, wê rojê ez çûm çayxanê û min xwest hinekî bêhma xwe berdîm û ji dirdira jina xwe bidûrkevim. Evê jînkê mala min bir mîratê, ji pitepit û dirdira wê por bi serê min ve nema, keçel û guri bûm. Welhasilikelam ez serê te neşînim, ez li cem çend ciwamêran rûniştîm. Wan bi tawla dilîztin. Yekî zar tavê û digot "ha Fatê" û ê din zar tavê û digot "haydê Fatê". Çi cara go digotin "ha Fatê, haydê Fatê" zara wan duşê dihat. Welle hema ez rabûm û min berê xwe da dikana lotto. Min kupona lotto dagirt û min ji got "yalla Fatê". Lê tu zanî çî hat serê min? Min tu gâ qezenc nekîr! Çima ma xelk canin ez bacanim toplêketê rebî!

Ebdilxefûrê porweşyayî / Bielefeld

Lao Ebdilxefûro, bêmirado, wey xwedê wê jînkê ji serê te kêmbû neke rebî! Lao ma bavê te bi lotto dilîzt, ma kalkê te pê dilîzt ma pîrka te pê dilîzt, hey ker kurê kerê ev 25 salin ez pê dilîzim min tu jehr qezenc nekîr, cavê te lêye tu bi carekê qezenc bikî û bibî milyoner nee! Nêta te ne şerîfe oxlim nêta teee! Ewên go zar tavêtin nêşerîf bûn ji ber wê Fatê qismetê wan vedikir lê ê te tu zikreşî laoo! Biner Evdokê me ji nêtxirab bû, 25 salan li dora he v zîzîkî û tûştî bisernexist. Piştî go tobekir, qismetê wî vebû, lotto list û "serokatiya konfederalîzmê" jê re lêket, te dît nee! Icar ya Ebdilxefûrê porweşyayî, tu ji wer ber destê min tobe bik, tê bibinî bê wê çî qismet bîn ber lingên te, çî qismettttt!

fate@peyama-kurd.com

Pêkenok

berhevkar Bavê Ronahî

Maocî

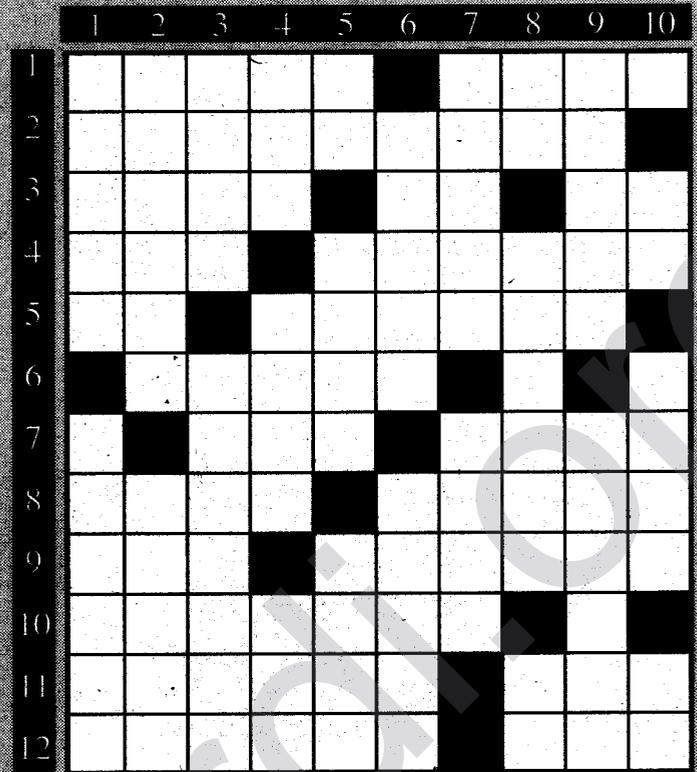
Berî ko Cunta Faşîstên Tirkan, tevger û mîrîtiyê bêxe destê xwe. Li Kurdistanê û Tirkîyê ramana Sosyalîzmê û dijberiyên nava Dewletên Sosyalîst di nava xortên Kurd û Tirkan de ji şaxvedabûn. Ew ji wek wan dewletan, bibûn neyar û dijminen hev. Di wan deman de li gundekî Dêsimê, xortek bi tenê aligirê rêxistinêk çepê Tirkan yê aligirê Çînê bû û yê din ref bi ref gihestibûn çepên Tirkan yê cuda-cuda, Li gund tukesî bi wî xortî re xeber nedida. Hemîya ew bi Maocîyê gewregur (Maocu bozkurt) dinavand. Ew ji bi vê yekê pir diqehirî. Dema xortên

rêxistinên di di ber wî re derbazdibûn, bi hev re henek dikirin û bi hev re dilîztin, ew îcar diqehirandin. Xortê tinemayî êdî wusan ji wan hesidibû ku dikir ji kerban biteqe. Bexîliya (hesidîn) wî derketibû gehîneka herî bilind. Rojêkê ji xwe re dibêje madem ew wusa dijminatîya min dikin bi xwedê ezê ji biçim qereqolê gilyê wan bikim. Wusa ji dike. Diçe qereqolê ji serbazê qereqolê re dibê: Qomutan beg ew xortên vî gundi, hemî dewrimçî ne. (Soreşvanin) Qomitan jê dipirse lê tû çiyî? Ew ji dibê: Ez ne dewrimçî me, ez Maoçîme, Maoçî!

Xaçerêz

Serejêr

1. Êstrek Kurd (paşûpê) / ewlekart, amînî 2. Şerê du mirovan, man û neman / Xaniyên bilind, apartiman 3. Xakê, axê / bajarekî Qibrîsê 4. Nebaş, qelp, sexte / jor, serê xênî / heyf, tol (paşûpê) 5. Daçkek, gotinek pevgerêdanê / navekî Yûnanî / bawerî, paki 6. Girt, tahîstê, wergirt / navekî jinan (paşûpê) 7. Çerçîtî, gerokî / bexçê bihûstê 8. Li paş e, nehat / hortî, meleke (paşûpê) / kûçik, seg 9. Pişeyek, senhetek (paşûpê) / jina şerkir, şera mî 10. Namûs, agir / cure, şikil, awe (paşûpê) / no-tayek

Çeperast

1. Pir baş, harîka, mukemmel / alikartî, hawar 2. Navê welatekî 3. Haya te jê çêbû, tu pê hsiya / nex, benê zirav / namûs, rek, kok 4. Bangêk Îspanyolan / serê torê, serê sedê 5. Kurtenîvîsa Marx û Lenin / qajik, tê çûtin 6. Navtêda, helalkir, şûst 7. Bi Soranî anî / çemêkî Kurdistanê 8. Qewmek / mirovî, insanî 9. Şên, geş / mezhebêk îslamî (paşûpê) 10. Navê jin û kullîkekê 11. Rengêk (paşûpê) / rengê xwînê 12. Navê dar û kullîkekê / bi Erebi ez

Bersivên hejmara berê

Çeperast

1. Çand / arabî 2. Afirand / av 3. Ng / arî / ac 4. Dad / dnîrid 5. Îneda / inî 6. Îsa / ar / ên 7. Astronot 8. Vt / ala / naz 9. Das / endeko 10. Anîz / vîr 11. Nêr / sed 12. Îgrêmeloc

Serejêr

1. Çandî / avdan 2. Afganîstan 3. Ni / dest / sing 4. Dra / dara / zêr 5. Arda / ole / rê 6. Anîn / anane 7. Rd / ro / se 8. Arî / tnevel 9. Bacinê / akîdo 10. Îv / dînazor

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Wê roja te rehet û xweş derbas bibe. Ji hevala/lê xwe hez bike, romantîzm xuya dibe.

Mêzên (23.09-22.10)

Zêde bûyêr çênabin Sîtd û bextê te heye. Dibe ku hinek pare têkevin destên te.

Gamêş (21.04-20.05)

Tu ji macera û çalakiyê hez dikî. Lezûbeza zêde nebaş e. Xwe newestîne, rehet be.

Dûpişk (23.10-21.11)

Tu dixwazî rêwîtiyê bikî. Dixwazî têkeví nava civatek nuh û kêf û şahiyê bikî. Enerjiya te pir e.

Cêwî (21.05-21.06)

Hêvî û daxwazên te gelek in. Tu xwe dêşînî û gelek tişyan didî ber xwe. Nekeve lezûbezê.

Kevan (22.11-21.12)

Tu bawer dikî ku, zêde bûyêr naqewimîn û derdê kesên din dikşînî. Ji xwe re taswasan çeneke.

Kevjal (22.06-22.07)

Tu bêriya romantîzmê dikî. Îro li derveyî daxwaza te karin hin tişt biqewimîn.

Kovî (22.12-19.01)

Enerjiya te pir e û tu livbaz î. Tu tim dixwazî tiştina bikî û vala nemînî, tempo te bilind e. Zêde xwe neşîne.

Şêr (23.07-22.08)

Tu dixwazî serê xwe rehet bikî. Kêfa te ji qelebalixê re nayê. Xwe rehet bike, bigere.

Satil (20.01-18.02)

Tu dixwazî bi tenê bî û xwe bi karê xwe mijûl bikî. Nûçe û payamên xêrê hene. Bêhnfireh be.

Simbil (23.08-22.09)

Wê roja te baş derbas bibe. Evîni û şahî heye. Macera jî heye, ji xwe haydar be.

Masî (19.02-20.03)

Jib o te rojê tevlihev e. Kêfa te li cî ye. Tu dixwazî hin karên baş bikî lê newêrî. Tîrsa xwe ji ser xwe bavêje.

Zelal

ava xaxên
xelatê

Navend:
Trink-Zel (Köln)
Tel.: 0221 376 24 05

Bayiyên Zelal

AKCAN GmbH (HAMBURG)
Tel.: 040 723 402 96

LIZA GmbH (BERLIN)
Tel.: 030 390 380 30

ESD Softdrink GmbH
(MANNHEIM)

Tel.: 0621 318 76 70

TRINK-ZEL II
(DÜSSELDORF)
Tel.: 0211 49 62 150

CAN GETRÄNKE (ESSEN)
Tel.: 0201 289 74 17-18

TRINK-SEM (DORTMUND)

Tel.: 0231 981 86 23

HARRAN GmbH
(FELLBACH)
Tel.: 0711 592 08 64

CHAPLIN GETRÄNKE
(BREMEN)
Tel.: 0421 691 96 78

EURO-FRESH-FOOD GBR
(ERFURT)

Tel.: 0361 26 27 516

TRINK-ZEL I (KÖLN)
Tel.: 0221 977 63 11

NERGIZ
Tel.: 02562 22 168

مندالی کورد له هه ندهران پارێزن!

نزار جاف

زمان و کلتور و بۆنه نه ته وه یی و نیشتمانییه کان، به شی هه ره گرنگی که سایه تی هه مرۆفیک له روی معنه و بیه وه پیک دینیت. ئه و سێ لایه نه سه ره کییه ی پیکهاتی که سایه تی هه مرۆفیک، مه رجیکی په کلاخه ره وه ن بۆ دیاریکردنی ناوه رۆک و ناخی دهروونی مرۆف. کاتیکیش زمان به مۆسیقا دهروونییه که ی له گه ل ئه فسانه و به سه رهاته ملییه کاندایه و شان به شانی بۆنه نه ته وه یی و نیشتمانییه کان تیکه ل و ئاوته ده بن، ئه و کاته واتای قولی ناسنامه ی نیشتمانی و نه ته وه یی دیته ئاراوه. به لی خوشک و برایان، کاتیک که منداله کانمان تیکه ل به بۆنه نه ته وه یی و نیشتمانییه جیاوازه کان ده که یین، ئه و گرنگترین قه لغانی پاراستنیان له ونبون له ناو شارستانیه تی رۆژاواداین پی ده به خشین. کاتیک مندال هه ست به ره ه ندی معنه و ی قولی که سایه تی خۆی ده کات، ئه و کاته واتای به ستنه وه به خاک و ره گه زه وه خۆی به سه ردا ده سه پینیت. له راستیشدا مندال به بی بوونی ئه و ره ه نده معنه و بیه یی که ئاماژه مان پیندا، زۆر به ئاسانی دوو چاری بزربوون ده بیت له ده رای فراوانی شارستانیه تی رۆژاوادا و هیدی هیدی زمان و کلتور و بۆنه نه ته وه یی کهانی به بهاتر ده کات. ■■■■

پیشانگی شیوه کاری ئاراس کریم له میونشن

به بۆنه ی سالیادی بارزانی نهر و به هاوکاری ریکخراوی (پ د ک)، هونه رمه ندی شیوه کاری کورد خاتوو ئاراس کریم له رۆژی ۱ ئه م مانگه دا، له گه لری Ein welte haus شاری میونشن ی ئه لمانیا پیشانگایه کی تاییه تی کرده وه که بریتی بوو له حه قده تابلۆی هه مه جۆر که له ناوه رۆکدا ژان و ئه شکه نه کهانی گه لی کوردی تیدا ره نگه دایه وه. هه ره ها له رۆژی ۱۲ ی ئه م مانگه شدا پیشانگایه کی تریشی له گه لری Rat haus دا کرده وه جینی ئاماژه یه خه لکیکی زۆر له هونه ر دۆستانی کوردو ئه لمان سه ردان ی هه ردوو پیشانگایان کرد.

تکایه ههستی مانگا کانتان بریندار مه کهن!

و پیم وایه خه لکی زیتر ریز له ئاژه ل ده گرن ئه گه ر زانیان هه ست به ده ورو به ره که ی ده کات. هه ر له درێژه ی ئه م توێژینه وانهدا، ئاشکرا بوو ئه و مانگایانه ی که به سۆز و خۆشه و یستیه وه ره فتاریان له گه لدا ده کريت، شیر ی زیاتر له مانگا کانی دیکه به ره هم دینیت. جینی ئاماژه پیندانه که هه ندیک له کینگه ئه مرکیه کهانی تاییه ت به په ره ده کردنی مانگا، تابلۆیان هه لوسایه وه که تیایدا ئاگاداری خه لک ده کاته ره هاوار به سه ر مانگا کاندایه کهن!!

کاتیکیش توانیان ده رگا که له هه مان کاتیشدا لیدانی دلایان به که وه، نیشانه کانی خۆشی و به خته وه رییان پیوه ده بییرا ده بیت پتر ریز له م ئاژه لانه بگرن

کۆمه لیک زانا که له ندهن کۆبوو بوونه وه، ئاشکرایان کرد که ئاژه لیش توانای بیر کردنه وه و ههستی هیه. ئه و زانیانه ده لین که هه له یه ئاژه له کان به کۆمه لیک ئامرازی زیندوو دابینن، له کاتیکدا که هه ندی لیکۆلینه وه ده ریان خست ئاژه ل هه ست به خۆشی و له زه ت و ته نانه ت هاو رییته تیش ده کات. هه ر له م رووه شه وه گرووی زانا "دۆناله برۆم" له زانکۆی کامبرج توێژینه وه یه کیان له سه ر مانگا ئه جامدا وه به م جۆره: کۆمه لیک مانگا له پشت ده رگایه کی داخرا وه دانان که له میانه وه ی خوار دینکی به له زه ت له به رامبه ریاندا ببینن.

به کوردی بدوی، به کوردی بخوینه،

به کوردی بنووسه، به کوردی بیر بکه ره وه!

میشی میوه بۆ چاره سه ری ده ردی پیری!

زاناکانی زانکۆی کامبرج له به ریتانیا پتر له نیو ملیۆن پاوه نی ئستریلینگیان ده ست که وت بۆ ئه نجامدانی توێژینه وه ده رباره ی میشی میوه له چوارچیوه ی ئه و هه ولانه ی که ده درین بۆ چاره سه رکردنی "زه ایمه ر" واته ده رده پیری. زاناکان ئه و میشه وه ک نمونه یه ک به کار دینن بۆ توێژینه وه ی ئه و ژینانه ی که ده بینه هۆی تووشبوونی مرۆف به ده رده پیری. زاناکان ئاوات ده خوازن که له ریگه ی دۆزینه وه ی ئه و ژینانه ی که ده بینه هۆی ده رده پیری، کۆمه کی هه وله جیاوازه کان ده دات بۆ گه پیشتن به ریگه چاره سه ریه ک بۆ ده رده پیری.

په یامی کورد ناماده ی بلاو کردنه وه ی ریکلامه ی بازرگانی و بروسکه ی پیروزیایی و پرسه نامه یه به نرخیکی گونجاو

Thomas-Mann Str, 24
53111 Bonn
Germany
Tel.: 0049 (228) 180 24 34
Fax: 0049 (228) 180 24 38
E-Mail: info@newplan-travel.de
www.newplan-travel.de

کۆمپانی ئازانسی توریستی
NEW PLAN
ئیمه ناماده ی خزمه ت کردنی هاو لاتیانی کوردی عێراقین
کوردستان له ریگای تاران هوه
فیزای ئیتران له ماوه ی دوو هه قته دا
له گه ل هه ر بلیتیکی دوو سه ره ی تاران، مه ودا ی خوار دن له شیکترین رێستوران له تاران به مۆزیک زیندوو
خولات
بلیت بۆ سه رتاسری جیهان
حاجی "عه ره"

Alan-Food GmbH

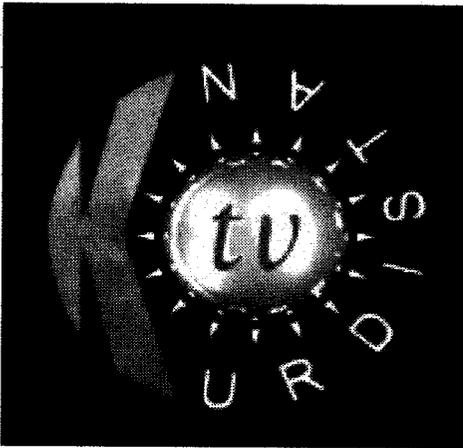
Alan-Food Döner

Kalite Erzanî Servis
Culux Mirîsk Qîme

SERANSERÎ AVRUPA

Belcika Almanya
Tel.: 0484 606 930 Tel.: 0172 438 77 04

Rewşa Televizyonvaniya Kurdî û bendewarî -II-

Serhad. B. Rênas - Amed

Kêşeya Aborî û Bêreklamî

Ji ber ku reklam tune organên medya Kurdî jî nikarin weşanên xwe bidomin. Di serîde jî pêşketina televîzyonvaniya Kurdî bi giştî hemû medyaya Kurdî girêdayî zêdebûna hatîniya reklamman e. Divê di serî de karsazên Kurd êdî dev ji cebaniyê berdin û ji bo pêşxistina medya Kurdî pêşeng bin. Organên medya Kurdî jî divê xwe baş îfade bikin. Divê bi awayekî hişparêz bê vegotin ku kar û qezancên şirket, dezgeh, karsazên Kurd û şirket û marqayên navneteweyî ewê di medyaya Kurdî de bi weşandina reklamên xwe zêdetir be. Girse û potansiyela bazirganî û xerîdarî li Kurdistanê gelek mezine. Bi rîya reklamana ragihîştina vê potansiyelê li gel zêdebûna karên wan marqê û şirketan her wiha pêşketin û geşedena medya Kurdî jî bi xwe re bîne. Her wiha reklamên ku ji layê dezgehên medya Kurdî tîn amade kirin ger ji aliyên teknîk, vegotin, grafîk, musik û hewcedariyên din de ji pêwîstiyên serdema me re bikaribe bersivêk bide, ewê hin zêdetir şirket, dezgeh, karsazên Kurd û şirket û marqayên navneteweyî ji bo weşandina reklamên xwe hin hêwer nêzik bin. Giringiya reklamê divê hin zêdetir bê têgihîştin û vebêjin. Di serdema kapitalist de, di qalibên teng de mayî û bi ramanên kevn-îdolojî tevgerin xetereke pîrr mezine.

50 Milyon Kurd, 5 Heb Televîzyonên Satalaytî!

Niha bi Kurdistan TV, KURDSat TV, Zagros TV, Rojava TV 4 televîzyonê Kurdî ku ji bo berjewendiya giştî, netewî-stratejîk û pêşxistina çand, huner, muzîk, wêje, diplomasi û bi giştî ji bo berdawamî û pêşketina Şaristanîya Kurdî weşan dikin. Ji wana tenê Kurdistan TV û KURDSat TV 24 katjimêr weşan dikin. Ev her 2 televîzyon jî ji hêla teknîk, dekor, grafîk û naverok de nikarin bi %100 bersiv bidin. Bersiv bidin jî 2 televîzyon bi awayekî xwezayî qîm nakin. Roj TV û Me TV jî ku bi zimanê Kurdî weşan dikin tenê ji bo "xweda" kirina kesekî û Tirkîyeyîkirina Kurdan re xizmet dikin. Di weşanên Roj TV û Me TV de ji xeynî propagandaya "Komara Demokratîk" û "Civaka Ekolojîk" tiştek nîne. Ji weşandina bernameyên Tirkî yê çandî-hunerî-stran bigrin di jeyatîkirina Serxwebûna Kurdistan û

pêşketinên li Kurdistanê Azad, dubendixistina nav hiş ramanên gel û yekîti û hişmendîya Netewîya Kurdî, heqerretkirina serok û rêveberên Kurd heta xapandin û weşartina rastiyên dîrokî ji gel û xelet agahdarkirin û ewiqandina bi tiştên vikûvala (Bi vê awahî lawazkirina têkoşîna serxwebûn û pêşketina Milletê Kurd) her wiha şaş qenalîze kirina Gelê Kurd, ango her tiştê ku li dijî berjewendîya Kurdistanê di dema niha û dahattî de ye di wan 2 televîzyonan de henin. Di nav wan xebatkarên televîzyonan de dibe ku kesên baş an jî Kurdperwer hebin lê dîsa jî ev tişt rastiyê naguhere.

Di vê gavê de, bilêz ji bo rizgarkirina Kurdistanê Bakur jî vê rewşa kambax û bêbandorkirina politikayên xeter yê hin hêzên ?KURD? --ku bi dagirkeran hevkarî dikin û Tirkîyeyî ango Tirkîkirina gelê Kurdistanê Bakur hewl didin-- û pêkanîna hişmendîya netewî, damezirandina televîzyoneke neteweyî pêwîste. Lê televîzyonek wisa ne tenê ji bo Kurdistanê Bakur, divê di serîde kêşeyên Kurdistanê Azad (wek meseleya Kerkûkê û hin kêşeyên girîng) û ji bo hemû Kurdistanê bi her 2 zaravayên sereke (Kurmançiya jor û jêr) weşan bike. Divê pêkhatina vê hewcedariya girîng bi pelamareke (qampanyeke) bê destpêkirin. Ji bo vê pelamarê jî divê malperek were sazîkirin û di vê malperê de ji bo piştgirîya vê televîzyonê xebat bîne meşandin. Ango di zûtirîn kat de divê di serîde ji bo avakarîna televîzyoneke netewî-Kurdperwer ji bo Kurdistanê Bakur û bi giştî pêşxistina televîzyonvaniya Kurdî bikevin liv û tevgerê. Televîzyon di medya de amûra herî girîngê. Giringiya ragihandin, teknolojî bi giştî medya ji bo Kurdan li gel erkê xwe yê danûstandinê vatîniya pêşxistina hestên neteweyî û berbiçûyîna azadî û di her qadê de pêşketina netewî Kurd jî dike. Divê her Kurdek jî bo damezirandina televîzyonek (an jî televîzyonên) wisa çî ji destê wan tê bila bike. Piştî dibe ku pîrr dereng be...

Hîn Televîzyonên Kurdî (2005);

Navê Televîzyonê, Cih û Şeweyên Weşanê

Navnîşana Malper KURDISTAN TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) 24 katjimêr weşan dike.
Satalyt-Netewî
www.kurdistan.tv

KURDSAT TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) 24 katjimêr weşan dike.
Satalyt-Netewî
www.kurdsat.tv

ZAGROS TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan

dike. (Niha bo demekê ser satalytê weşan nake) Satalyt-Netewî

ROJAVA TV

Ji ewropa weşan dike.
Satalyt-Netewî
www.rojava.net

ME TV

Ji ewropa weşan dike.
Satalyt-Netewî
www.metv.dk

ROJ TV

Ji ewropa weşan dike.
Satalyt-Netewî
www.roj.tv

EZÎDÎ TV

Li ser Înternetê 24 katjimêr weşan dike.
Înternet-Netewî
www.ezidi.ru

KNN TV

Li ser Înternetê weşan dike.
Înternet-Netewî
www.knntv.net

SAHAR TV-BEŞA KURDÎ

Ji Îranê weşan dike. Beşa Kurdîya tv ya Komara Îranê ye.
Satalyt-Netewî
www.sahartv.com

GULAN TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi
www.gulan-media.com

XAK TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi
www.khaktv.com

KTV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi
www.ktv.cjb.net

PERWERDE TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

PUK TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi
www.pukmedia.net

KCP TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi
www.kurdistancp.org

PKD TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

KTV-DUHOK

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

U TV

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

T.GELÎ KURDISTAN

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

S TV-KURDÎ

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

TV KURDISTAN

Ji Kurdistanê Azad (Başur) weşan dike.
Herêmi

GUN TV

Li Bakurê Kurdistanê (Amed) Weşan Dike-Herêmi
www.gunradiotv.com

TRT-BEŞA KURDÎ

Ji Tirkîye weşan dike. Beşa Kurdîya tv ya Komara Tirkîye ye.
Satalyt
www.trt.net

KURD TV-I

Ji Kanada weşan dike.
Herêmi
www.kurdtv.com

KURD TV-II

Televîzyona Kurdî li Danîmarka
Herêmi
www.kurdtv.dk

TV LI USA & CANADA

<http://www.kurdistantv.net>

Televîzyonên Cîgayî (Mehelî)

DUHOK TV

Li Kurdistanê Azad (Duhok) Weşan dike.
www.ktvonline.com

KERKUK TV

Li Kurdistanê Azad (Kerkuk) Weşan dike.

TV KURDISTAN

Li Kurdistanê Rojhilat (Sine) Weşan dike.

GUN TV

Li Kurdistanê Bakur (Amed) Weşan dike.
www.gunvradyo.com

Bernameyên TV'ên Kurdî

SABATÎ STRAN

www.sabatistran.com

MERG Û ÇÎMEN

www.mergucimen.tvk

JIVANA STRANAN

<http://jivanastran.ktvonline.com>

SIMIRÊ TAVSORKE

<http://people.freenet.de/helbest/>

Birîna çaverê yê

Montiv: Kevir Şîno

Zinar Şîno

Bêdengiya ez ji dilê te dixwînim baştirîn belgeye ji bo selmandina evîneke nû, berperekî nû, pêngavek di berev asoyên romantîkiyeta kevin, di vê serdema bed bexit da romantîkiyete çî raman, çî hevokên rast nemayne, tev tişt di ferhenga min û te da di berûveji ne. Ferhengên nû bi şewazek nû wek serdema xwe hatine dûrist kirin, min hizir dikir ev cihan tev bihête guhorîn tu dê her bimînî ew Gul ya li her çîwar werzên salê dijît û qet ji keskatiya xwe bêzar nabît. Ferhenga me jî dê her bimînî peyrewê pêvajoya jîyaneka şad, nek bi hatina hinek ferhengên destkird tu jî dê beref rêya çon û nezivrinê çî! Rêya berzebonê ya hişkkirina xewina, nehêlana hîviya, Ûmêdên me jî te zîndan kirin li benda derçona biryara sêdaredana xwe mayne, tu bi xwe mîrî û cêbecêkarî.

Heta niha ez ji te fehim nakem çima min di vî agirî da disojî? Ne li erdê me û ne li esmên, di nav birî û çavên xwe da dil dikey, eger raste em hevalin? Xweştivî ne yan jî evîndarin! Bese tiris, bes bêje min gotin û peyvenê neheza, were wan sînorên kîlasîkî bişikêne, bila tu bi serwera vê şoreşê, biryara dawiyê bide ev evîne bilâ bi-jît, şewqê bidet her malekê her kesekî, êdî bila bes bit durbûn, tinêbûn, ez li vêrê û tu li wêrê, roj bo rojê dilê te ji min sar dibît, yê min ji te sar dibît, bê te jîyan bê raman, bê çêj û xweşi

dibît, navê te, dengê te, wênê te, di canê min de di xwîna min de digeryêt, bi vê birîne ezê boyme komkerê xema, kaniya nalîn û derda, xweşiyê ji xweşiya nakem, nizanim çî raste û çî şaşê! Awazên dilsoz di guhên min de yên neşaz bûn, deryayên zela li min şêli bûn, sal û demên min yên bûne sivitan, buhar ya bûye peyveka kîvkoyî, li rex û riyêt min jî adar qet bar naket, ez ê digehimê ya bûye kanwîna êkê, li wan jî têk di dem.

Ezê bûme têkder, tinê têkdan û herivandin bûne karê min, qet neşem kelekeka dû rêz bilind ava bikem, lê tiştê seyr her bi ûmêdim! Di tarîkiya vê niv şevê de, ronahiyekê ji dûr dibînim, hewil didem xwe nêzik kem, li gel her pêngavekê mezin dibît, dibît çira. Hevrikiya min û demî berdewame, car ew min dikêşit car ez! Parçekê ji min ve diket ta wî parçî durist bikem êka di ji min derdiînî, hîviyên min jî mezinin, daxwaza min demê te ye, dilê te yê gerim û mezin careka di li şevêka şubatê bibît mêhvanek hêja.

Her demek dê hêt ew ronahî û ew çira jî bû min û te bîte rastî, bi şabûna serkeftinê dê gerîn şahî û zemawenda, bi tinê fakter deme ne kêmîr û ne zêde tir, dibêjin nexweşî di dem kurtin lê nizanîm çima ew jî bo min berûvajî di zivirine ve !!!

shinoshino@web.de

Li ser helbestan

Yaşar Gülen

Helbest, çanda ku zimanekî xweşiktir dike ye.

Ziman, bi zimanê helbestvanan xweşiktir dibin.

Helbestvan bêjeyan zelaltir dikin.

Gotinan xweşiktir di-kin.

Zimanê Kurdî, pirr musaidê helbestvaniyê ye.

Gelek helbestvanên me ji hunera dîwana Kurdî re gencineyên nemir mîras hiştine.

Hinek ji helbestvanên Kurd ên sereke ev in; Heçî Qadirê Koyî, Feqiyê Teyran, A.Rahman Durre, Seyda Cîgerxwîn, Ahmed-ê Cîzîrî.

Di van 30. salên dawî de, zimanê Kurdî berbi hevdembûnê, gavên mezin avêtine.

Gelek bêjeyên ku ne Kurdî ne, ji Kurdiyê hatine derxistin û di çihê wan de bêjeyên Kurdî hatine çêkirin.

Di helbestvaniya Kurdî de, vegera berbi kokên xwe ve, xwe dide hiskirin.

Mixabin ku Meleyên Kurdistanî hîn jî ew rola xwe ya dîrokî ya rêberiyê, nikarine bidin leyistandin.

Gava ku çanda Kurdî xwe pêşve dixist, em hîn jî di xewa zivistanê de bûn.

Hal va ye ku Helbestvan di bareyekê de marangozên zimanin jî.

Rêgeh û giyanekî didin zimên.

Zimanekî yekgirtî ku temamê civakê fam bike derdixin holê.

Navenda helbestan rêya baştir a qebûlkirindana zimên e.

Çawa ku yekitiya zi-

manê Tirkî ji aliyê helbestvanên sosyalîst wek Oktay Rifat, Nazım Hikmet, O. Veli û S. Ali hatiye pêşve xistin, yekitiya zimanê Kurdî jî ji aliyê sosyalîstên Kurdistanî hatiye pêşve xistin.

Me Mislîmanên Kurdistanê nikarî ku ji nav xwe de bi dehan N. Fazîlan, Kab ibn Malik'an, Muhammed Iqbal'an, M. Akif'an û Feqiyê Teyran'an derxin.

Me ew wezîfeyên xwe yên ji bo paqijkirin û xweşkkirina zimanê xwe neanin çîh. Lêbelê êdî roj ne roja xewê û temaşekirina bûyeran e.

Lazime ku Mislîmanên Kurdistanê êdî helbest û helbestvaniyê têxin nav rojeva xwe. Û lazime ku înzayên Îslamî di nav helbestên me de zêdetir bin. Divê ku Mislîmanên Kurdistanê hevkarîyê bikin û kovarên helbestan biweşînin.

Divê ku kitêbên helbestvaniyê werin çapkirin.

Divê ku dîwana Îslamî ya Kurdî pêşve bixin.

„Keça Kurdan“ di çapemeniya cîhanê de ye

Rojnameya The Times, bi armanca danasîna çanda Tirkîyê pêvekek bi sernivîsa „Çand û dewlemendiya Tirkîyê“ ji 12 rûpelan belav kir.

Rojnameya The Times ji bo berga pêvekê wênayê hunermenda Kurd Aynûr Dogan ya ku bi strana „Keça Kurdan“ deng veda, bikar aniye. The Times di pêvekê de balê dikêşîne ser guherîna ku li Tirkîyê çêdibin û rewşa Tirkîyê ya niha dişibîne rewşa Îspanya ya piştî ketina dîktator Francô. Lê belê tê gotin ku ev guherîna sînorên rojavayê vî welatî derbas nakin û xwe nagihînin rojhilatê Tirkîyê. Li gora yek ji amadekarên

pêvekê Michael Binyon, Tirkîyê di dema dawî de çanda xwe bi awayekî berferêh û ne pir neteweperest şîrove dike.

Kirdî Yemen

Îrfan Kaya

Wext verî de yew merdim beno, no merdim Kirdan ra zaf xûy keno.

O vînu: Ganî ez yew welat vîni ke te de Kurd çîniye bî; ez ûca de ca bidî xo.

No merdim kueno rayer şino Misir.

O pers keno: Îta de Kird estî yan çîni?

Şarî Misir vînu: Îta de Kird zafi.

No merdim vînu: No welat mi re nê-beno.

O hancî kueno rayer şino, gêreno, gêreno şino Yemen de vécîyeno. Yew bano kehen kueno çîmanî ey vera.

O vînu: Ez şuerî no keye de meyman bî. No merdim bêr keyeyî kueno, yew merdim zimbiyel şîya û kelxaş hem zi lengo, vécîyeno ey vera.

O ti ra pers keno: No welat de Kird estî yan çîni?

Waharî keyeyî vînu: Qey çîmî to korî, ti nêvînenî? Zimbela mi ra belû niyo ke ez bi xo Kurda.

No merdim xo bi xo vînu: Eger lengî inan resawo Yemen, nê her quncikî dinya de estî.

O qararî xo dûno, vînu: Hol aya ya ke ez reyna şuerî welat xo de biciwî.

Kurdan û Şîyan meselanî Kerkûk û Peşmergan de piye kerd

Selahaddîn- Heftekû vîyert îtifaqî Kurdistan û listeyî yewbiyayê Şîyan çend ray amê piyehet û çend çîyan de piyekerd.

Semedî qisêkerdişî nê meselana 19.03.2005 de Mesûd Barzanî û celal Talabanî Selahaddîn de amê piyehet û qisêkerdişî pey semedî çapame-niya yew kombiyayîş viraşt.

No kombiyayîşî de persanî rojname-wanan ser

Celal Talabanî, o çiko rojnamê Ereban nûsenî zurî, ma qet semedî ruenayîşî hukumata problem nêveta va û vînayê xo îna ardî zîwan: „Ma bername ser vîndenî, ma wazenî piyerî şarî Iraq no hukmat de ca bigîro, wa Erebî sunî zi îta de ca bigirî. Ma ca ardişî yasaya 58 ser piyekerd. Hukmat ke nîya rue zerrê yew aşm de gereka meselayî Kerkûk biyero çarekerdiş.“

Hûnc persanî Rojnamewanan ser Mesûd Barzanî, Mam Celal semedî serektiye Dewleta Iraqa namzetî ma yo va û qisêkerdişî xo îna rûmna: „Peşmerge her tim bîmano, la wazî-feyî peşmergeyan bibedilo. Verî nîka peşmerge semedî orte ra wedartişî diktatoriye, kar kerdiyen, la ewro ya pey semedî querikerdişî heqanî Kurdana kar bikero.“

Kurdanî Ewropa bi coş Newroz fîraz kerd

Duisburg

Rojê 18î Adar de Komela pijijkên Kurd Duisburg de komelê Komkar de bi werî şand a Newroz fîraz kerd. No werî Dr. Hikmet Aga organize kerd. Dr. Hikmet Aga hendê 10 serrî yo herser Doktoranî Kurd ê NRW dawet keno, ey Duisburg de piya Newroz fîraz kenî. Dr. Hikmet Aga „Peyama Kurd“ re eşkira kerd: „Ma waşt ke emser yew hususiyet no piyehet ameyiş ma bîbo. O rid ra ma emser yew komelê Kurdan de amê piyehet. Emser ma hêna zerweşî, çîmkî hin yew dewletê Kurdan esta.“

Stockholm

Rojê 19î Adar de Kurdanî Swêd Stockholm de bi yew şenayiya gird Newroz fîraz kerd. Na şenayî Newroz Federasyonona Komelên Kurdistan li Swêd(FKKS) û Komeleya Dostên Kerkûkê (KDK) organize kerd.

Kurdanî Swêd emser bi namê „Newroza Kerkûkê“ şenayiya Newroz kerd hedre. Na şenayî bi qisêkerdişî seroka FKKS Şermin Bozarlan dest ci kerd, cuwa pey bi namê Hukumeta Kurdistan Taha Barwarî, bi namê Hekari Omar Soran Sindî, bi namê PKE-Platform, Aziz Aliş, serokê KDK Ciwan Zengene, Parlementer Ulla Hoffman û cagirotê serokî partîya çep. Fredrik Malm, serokî yekîtiya ciwanên liberan. Christofer Järkeborn

qisêkerd.

Bernamê kulturî de hunermendani kurd Azdar, Ayad, Azad, Pirshang, Xero Melle û Buha Sexo ca girot.

Kopenhagen

Rojê 19î Adar de Kurdanî Danîmarka Kopenhagen de bi yew Şenayî Newroz fîraz kerd. Na Şenayî HEVKARÎ organize kerd.

Nûnerî Partiya Sosyalist a Gel (SF) û Listeyî Yewbiyayîşî (Enhedslisten) zi tor na şenayî bî. Tayê partiyanî binan zi mesajî xo şawit.

Hunermendani sey Şêrin Perwer, Peywan Caf, Şevger û Dana Kerkukî zi bi lawikanî xo reng da şenayî.

Herne

Kurdanî mintîqa NRW bin şensiya HEVKARÎ de Herne de bi yew şenayiya Newroz fîraz kerd. Her çêher parçê Kurdistan re Kurd îta de amê piyaser û piya şa bî. Bernamê kultur na şenayî de hozananî sey Brîndar, Evîna Welat, Salar, Xelef, Gulistan Sobarî, Lokman Cemil, Helkewt, Serbest û Koma Nemrud bi lawikanî xo coş û eşq da mêmaman.

Hamburg

Kurdan Hamburg de zi roje 19î Adar de Newroz fîraz kerd. Newrozî Hamburg zi bi namê Platforma Kurdên li Ham-

Ti nêzûna ma sekerd

Selim Çürükaya

Yew embazî mi bî, Sorek ra bî. Ey 25 ser cuwa ver mir e yew hikayet va. Ez wazena şîma re na hikayet binusi.

Embazî mi vatîyen:

Ma eşnawitib ke dewanî Mehemed Bucak de tîfing est. Ma xo kerd hedre, tîfingî xo girotî, şewa îne ma est dew ser.

Mi va:

Qey şewa îne?

Embazî mi va:

Ê dewan de şewa îne herî serî sibaya camiyerdî şîni çîniyanî xo het. Na hel de kî eşkenî şüero zerre û dest tîfan-gan serino.

Ma zi no qede kerd. Hama şefeq nêştîb, ma şîy yew keye. Keye de ma şîy yew wade. No wade de yew çîniyek ha kincanî xo gena pira.

Mi va:

Miyerdê to ho kam ca de o?

Çîniyek tersay, va ke ho hemam de o.

Ma şîy yew wade. Ma dî ke miyerik ho zerrê çerx de sarê xo şueno.

Sare û rîy ey piyer sawinib. Mi vengî xo sey vengî çîni kerd bari.

Mi va:

To biney cuwa ver se kerd?

Miyerik huyiya, va:

Erey la qey ti nêzûna ma se kerd?

Ez huyiyaya, miyerikî çîmi xo kerdî a, diy ke tîfing ho mi desta, yew qerî giney piyere. O fekî ser gîna ard re û xo ra şî.

Ma zi keye de geray, binî cilûn de tîfingî diy. Ma tîfingî girotî û şîy.

burg, perî PSK, KOMKAR, PDK-Başûr, YNK, PADEK û Kombanda-Kawa organize kerdiş. Kurdistan TV na şenayî yew sehet û nê m bi ganî kerd vila. Bernamê kulturî de zi Şivan Perwer, Ozan Rêzan û Emir Hassen bî.

Stuttgart

Stuttgart de zi rojê 20 Adar de KOMKAR şenayîyê Newroz organize kerd. Na Şenayî de endamî Parlemantoyî ewropa Cem Ozdemir zi qisêkerd. Perî kultrî de zi Şivan Perwer, Koma Ronî, Hozan Şexo Kartal, Koma Ciwanên Azad, Şeyusen, Buket Gemici û folklor bî.

Nürnberg

Nürnberg de zi Kurdan rojê 20 Adar de tebera adir kerd we bi defû zurna govend girot û Newrozî xo îna fîraz kerd. Na Şenayî zi PSK, KOMKAR, KDP û YNK organize kerd.

Seba Serra Mergê 26ine yê Seroko Nemir M. MÛSTEFÂ BARZANÎ

no resmî û yê perwerdeyî, rayedar û memûrê Kurdistanî gerek kurdî bê, huqûqê islami biyero tetbîqkerdiş û baco ke Kurdistan de yeno arêdayîş, gerek seba viraştîşê rayîr û dibistanan biyero xerckerdiş...

Nê waştîşan ser o, reyna fermanê Barzaniyan hetê dewleta Osmanî ra yeno vetîş. Serok BARZANÎ reya diyine hîrêserriya xo de pa dayka xo Mosul de yeno hepiskerdîş. No mehkûmiyet hetanî serdestbiyayîşê İttihat-Teraqî yê serra 1909î dewam keno.

Mistefa Barzani, wext ke 10-12 serre yo, kekê ey verê çimanê ey de kenî derbice. No weqîet

Cuyê Barzani leteyêk çarenûs û trajedîya cuyayîşê miletê kurdî yo. Belkî دنیا de nêbiyo nesîbê tu serokêk. Mistefa Barzani, serra 1902 de dayka xo ra biyo û hema 9 aşmîya xo de pa keyeyê xo ya beno mehkûmê hepîsxaneyê Dîyarbekirî. Serr û nîmê cuyê xo hepîsxaneyê Dîyarbekirî de vîyarneno. Cuyê ey mîyanê zaf tenganiye de û bi xembariyê ravîyareno. Badê ke azad beno, reyna verê xo dano koyanê Bêrzan ê mintîqeya Barzan. La heq û waştîşanê xoyê neteweyî/millî ra ranêviyareno. Seba naye Şêx Evdîselam pa taye serekeşîr û roşnîvîranî kurdan a telgrafêk Bab-i Alî rê şawenê û vanî, "Gerek zîwanê kurdî mintîqeya Kurdistanî de bibo zîwa-

zaf ey de tesîr keno û xo bi xo qerar dano, vano, "Eke merdim bi neheqî biyero birîndarkerdene, hetê vergan ra serê koyan de, mîyanê daristanan de biyero parçekerdiş, hêna baş o." Barzani no felsefeya dest bi têkoşînî/mucadeleyî keno.

Barzani, reya verêne pa di sey pêşmergeyan şino ardimî Şêx Mehmûd Berzencî, la hema nêresayo wareyê şerî, şer qediyeno. Badê naye, serra 1931 de vera İngilîzan de şer dano destpêkerdiş. Qasê serrêk, yew şerro ke nêno vatiş mîyanê ey û İngilîzan de dewam keno û reya verêne Quweto Asmanî yê Bîrtanya na mintîqa de vera hereketê kurdan yeno karardiş. Barzani, na rey zî bêmecaliye

ra bi heme keye û endamanê eşîretê xo ya bi penaberî/macirî yenê Tirkîya.

Badê agêrayîşê mintîqeya Barzan, demêk sukûnet beno û destpêkê 1940î de reyna şerrê înan û İngilîzan dest pê keno. Hetanî 1944 şerrêko dijwar/xedar mîyanê ey û İngilîzan de dewam keno. Mecbûr maneno ke reyna erd û keyeyê xo terk biko. Na rey verê xo tadano Kurdistanê İranî. Bi vatena Qazî Mihemedî, "Barzani, odayêkê keyeyê xo ra ameyo odeyo bin." Uca de Barzani xebata ronayîşê "Komara Kurdî ya Mehabadî" de pa pêşmergeyanê xo ya bi awayêko aktîv cayê xo gêno û bi rutbeya generalîye vera dagirkeran şerr keno. Beno serekerkanê Ordîya Komara Mehabadî. Badê ke Komara Mehabadî şîya ra, BARZANÎ bi qehremaniye vera ordîya İranî de şerr kerd û peyser agêra mintîqeya Barzan. 16ê Tebaxa 1946î de Partîya Demokrat a Kurdistanî rona. Serra 1947 de BARZANÎ pa 518 embazanê xo ya sinorê hîrê dewletan ra vîyart û xo resna Dewletên Sovyetê.

Mîyanê zaf tenganiye û zehmetî de yewendes serrî Sovyet de mend û dima ra ageyra Kurdistan. BARZANÎ demeyo ke ame Kurdistan, seba serokatîya Partîya Demokrat a Kurdistanî ame bellikerdiş. Badê hîrê serranê aşti û aramiye, şoreşê Êlûla 1961î dest pê kerd. Demeyo ke Barzani reyna dest bi şerrê azadiye kerd, 58 serre bi. Heta destpêkerdişê serranê 1970 zî vera serdestîya dagirkeranê Iraqî bi mîrxasî da pêro. 11ê Adara 1971î de bi hukmatê Iraqî ya peymanan otonomîya Kurdistanî ameyo viraştîş. Labelê semedê rewşa Kerkûkî, peymanan Adara

1971î hetê rejimê Baasîyan ra nêame hezimkerdiş. Dima ra, ke mîyanê Iraq û İranî de 6ê Adara 1975î de "Peymana Cezayîrî" ameyo morkerdiş, heman wext de dewleta Iraqî bi ardimê quwetanê teberî reyde, bi heme quwetê xo ramit Kurdistanî ser û hereketê şoreşê Kurdistanî betal bi.

Serok BARZANÎ êdî bibi kokim û nêweşîya bêdermane zî xo bedenê serokê neteweya kurdî de cagirewtebî. BARZANÎ, bi na nêweşîye 1ê Adara 1979î de resa rehma Homayî.

Mistefa BARZANÎ serokêko têkoşer ê tarîxa şoreşê kurdan o. Tarîxa şarê kurdî de sey sembolê têkoşînê azadiye û serwextê şerwaniye yeno zaneyîş. Yeno vatiş, ke M. Barzani wareyê siyaset û şerwaniya tarîxa kurdan de Selaheddîne Eyubî dima seroko tewr pîl o. Tay taybetîyê pîliya xoverdayîş û têkoşerîya BARZANÎ nê yê: Ey, têkoşînê azadiya miletê kurdî sey şeklêkê cuyayîşî qebûl kerdo, erjê kulturî yê şarê kurdî kerdo bingeya armancê têkoşîna xoya siyasi û nê bingeyî ser o Kurdistanê Başûrî de famê eşîrkî bedilnayo famê netewî-çematî ser û dima ra zî biyo sereko efsanewî yê hereketê azadîwaştîşî kurdan.

Ma 26. serreya koçkerdişê seroko nemir o kurd M. Mistefa Barzani bi hurmet û rêzdariye yad kenê. Û ma vanê, rayîrê to rayîrê ma yo. Cayê to cennet bo, nûrê Homayî to ser o bo.

KURD-KOM / Dîyarbekir

Sucdarî Jenosidî Helepçe yo Holandayij yeno mehkima kerdiş

Rotterdam- Tucaro Holandayij Frans van Anraat ke samedî viraştîşî gazanî kîmyevî Saddam Huseyin re ardim kerdiş; nika bajarî Holanda Rotterdam de yeno mehkima kerdiş. Mehkimayî Frans van Anraat 18 Adar

de Rotterdam de dest ci kerd. Frans van Anraat sey suçdarî şer yeno mehkima kerdiş.

Van Anraat serranî 1980 de samedî viraştîşî gazî hardala Hukmatî Iraq re ardim kerdiş.

Frans van Anraat bi agahdariyani ke Alî yo kîmyevî, Ali Hasan el-Mecid dayî, yeno suçdar kerdiş.

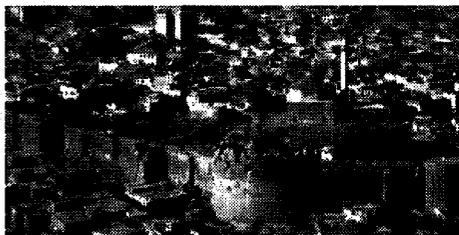
Hukmatî Iraq qazî kîmyevî 1980 de herbi İran de û 1988 de Helepçe de verba Kurdan karardiş.

Qetlîmamî Helepçe de

7 hezar Kurd merdib.

Van Anraat se ke herb dest ci kerd Iraq ra vîciya û par aşmê Kanûne de Amsterdam de tepîşîya.

Amed de şehidî Helepçe amê vîrardiş

Amed - Mehmet Eren

Amed de saziyanî sivilî û partiyanî siyasi ê Kurd bi çend karan û eşkirakerdişana serrê 17 ine jenosidî Helepçe vîrard.

Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) mexlayî Ofis de Kuçeyî Hunerî ser yew vilavok kerd vila û bi taffinayîşî 5 hezar mûman û nişandayîşî fotografana no jenosid şarmizar kerd

Hûnc DEHAP, Platformî Demokrasi ê Diyarbekir û Komelê Mazlûman(Mazlûm-Der) zî bi yew eşkirakerdişana jenosidî Helepçe şarmizar kerd.

Qetilkarî Jîtem Abdulkadîr Aygan gerê xo kerd

Stockholm- Abdulkadîr Aygan bajarî Swêd Norrköping de sarê da wezîrtiye karanî Koçeran re û waşt ke biyero mehkima kerdiş.

Abdulkadîr Aygan merdimî Abdullah Öcalan o û yew mudê yew mintîqa de mesulî PKK bi. Abdulkadîr Aygan cuwa pey bi itirafci û Jîtem de kar kerd. A. Aygan 36 welatperwerî Kurd yan bo xo kiştî yan zî kiştîşî înan de rolî xo esto.

Wezîrtiye Koçeran(Migrationverket) dosyay A. Aygan wend û hewalê mehkimaya sucanî şer kerd. La gereka na dosya hewaleyî mehkimaya sucanî şer ê enternasyonal bo.

FKKS û çend keyeyanî kiştayan cuwa ver derheqî A. Aygan de sare dabi Hukmat Swed re.

Rojnamewan Eşref Okumuş waşt ke no derheq de serekwezîr Swêd Persson de qisêbikero. Birêz Persson no waşte munasîp diy, ê nîzdî ra biyerî piyehet.

Çime: www.rizgari.com

fid in anab

لە کەناری ئوکیانوسی روژنامهوانی کوردییهوه... بەرەونامیزی بابەگورگوری کەرکوک!!!

پەیت...

ئوکیانوسی : ئیستاتوگرافیا

مانگی نازار، مانگی جەژن و نازار

یەکێک لە مانگانەکانی تایبەندی خەزی هەیه لە میژووی میلەتی کوردنا مانگی نازارە. هەر لە کاوەی ئاستنگەرەوه و لەناو بردنی زوحاکی خۆیتمژ دەستپێکردنی روژمیزی کوردی و سەری سالی تازە کوردی لە 21ی نازاردا، هەر وشەیی نازار ئەو وشەییە کە مانای ئێش و نازار دێت، هەر لە مانگی نازاردا مژدە راپەرینە مەزنەکانمان بەشیوە و هەر بەدواییدا بە کۆمەڵ بە ملیۆنی بەرەو شاخ و سنوورەکانی کوردستان رەومان کرد و خۆشیمان پێچاپێوە لە بوخچەیی خەم و نازار و رەومان کرد...

زۆری یاد و بۆنەکانی مانگی نازار خۆشیش و ناخۆشیش هەڵدەگرن. هەر لە مانگی نازاردا بوو شای ئێران هەموو بزوتتەوهی چەنگاری کوردی بە روژمی 1974ی عێراق فرۆشت بە نرخیکی هینتد هەرزان بریتی بوو لە کەندای عەرەب و ئاگامەکی ریکەوتننامەیی شەشی نازاری شوم بوو کە لە جەزائیری پایتەختی ولاتی جەزائیر ئەو سالە لە نیوان شای ئێران و سەدام حوسینی جیگری سەرەک کۆماری ئەو کاتە عێراق بە چاودیری هەواری بۆمبیدی سەرەک کۆماری ئەو کاتە جەزائیر مۆر کرا، و دواتر ئاشتبەتال بە بزوتتەوهی خەباتی چەنگاری کورد کرا.. هەر لە مانگی نازاردا قەدەری کورد و ابوو لەسەر دەستی دێرندەترین روژمی میژوو بە کۆمەڵ پیکەوه دوایی کۆچی ئەبەدی لە هەلبەجەیی زامار و بریندارەوه بکن .. ئەوهو بوو روژی 16ی نازار روژمی عێراق دێرندەترین و بێ وێژدانترین هێرشێ کردە سەر خەلکی سیفیلی ئاسوودەیی شاری هەلبەجە و زیاتر لە پێنج هەزارانی لە ماوەی نیو روژدا بە چەکی کیمیای و بۆمی ئەتۆمی لەناوبردن و نزیکی دەهەزار راکردوو و بریندار و ونبووی لێ کەوتەوه ، جگە لە زەرەر و زیانی تر کە لە سەرەوت و سامانی خەلکە و شارەکە کەوت وەک مردنی هەموو سەرەوت و سامانی ئاژەل و تێچوونی سەرۆشتی ناوچەکە، هەتا ئەو رادەیی هەتا ئەمرۆش ئاسووارەکانی هەر ماوه و زانیان وای بۆ دەچن هەتا سالانێکی دوور و درێژ ئەو ئاسووارانە هەر بێنن...

گەلێ لە شاعیری کورد و غەیرە کورد شیعریان بۆ هەلبەجە وتوو، یەکی لەو شیعەرە ناوێرانی بۆ هەلبەجە وتراوه و کراوه بە گۆرانی "لاوکی هەلبەجە" ی د. رەفیع ساییری شاعیرە کە لە بەشیکیدا دەلیت:
بەتەنیا جیم مەیلان
ئەمشە زریان دەمچینی
تەمومژ دامدەپۆشن
مانگەشەو دەمچینی

گەروی بەگزیگ تەرکەن
زامەکانی بەشیلان
بەگۆرانی دایپۆشن
یان بەسەوزی دارستان

سەری بە شەپۆلانکەن
با ئەمشەوه راپۆشینی
بالای لەهەور بگرن
بروسکە و با دەچینی

منیش بە مندالانی هەلبەجە ئەلیم
مندالانی هەلبەجە
چاوهریم کەن
دینە لاتان ..
یەکی مۆمژ داگیرسینی
بەقەد بالایی خۆی
یەکی چلێ نیرگزی زەرد با لە یەخەیی
و هەکوو رەنگی زەردی رووی ..
هەر هەموو "ئەبی رەقیب" بلین ..
بەدەنگی بەرز ..
بۆ هەلبەجە بگریین ..
بە کۆمەڵ ..
بە دەنگی بەرز ..

سەرچاوه و پەراوێژەکان
1- د. مەرف خەزەندار، یەکەمین روژنامەیی "کوردستان" ی سالی 1989 روژنامەیی "برایی" 19 نووسانی 1968 بەغدا.
2- م. عەلی دەسپیکا ژيانا روژنامەگەری لە کوردستان، روژنامەیی " ئارمانج " ژماره 61 نیسانی 1987، ستۆکھۆلم.
3- ئینسکلۆپیدیای وولات **yurt ansiklopedisi**
4- اوقات عطا ترزی باشی ، کرکوک مطبوعات تاریخی (1269 / 1400) هيجری (1879 / 1980) میلادی قسم 1، 2001 کرکوک
5- رەفیع صالح ئەحمەد ، ع ، ز ، رابەری روژنامەیی نووسی کوردی ، گۆڤاری روژنامەقانی ژماره 11-12 ی سالی 2003، هەولێر
6- هەمان سەرچاوه
7- هەمان سەرچاوه
8- رەفیع صالح و عەبدوللا زەنگەنە دەلێن، ناخر لە تەباخی سالی 1972 دەرچوو، بەلام کاک حەسەن کە یەکیگە لەوانی لە چاپخانەیی شارەوانی کەرکوک لەو سالاندا کاری کردو، دەلی: تا ناوەرستی سالی 1973 روژنامەیی کەرکوک بەردەوام بوو، هەروەها دەلی: چەند جۆرەتێکی ئەم روژنامەییەم بەیاری پێشکەشی رەئوف خانەقا کردو لە کتێبخانەیی گشتی شاری کرکوک ئیستاتس لەوێ پارێزران.

loyalties mesopotamia, 1917-1914 London
9-
10- دکتۆر کمال فواد وەک چۆن باس کردو
11- فەرەیدون عەلی ئەمین ، پیرەمێرد و چەند سەرئێجک ، بەغدا، 1970 دار الجاحظ
12- ئیبراهیم ئەحمەد (1914-2001) لە دنیای ئەدەب و روژنامەگەری کوردی دا بەناسناوی بلە ناسراوه. لە سالی 1939 گۆڤاری گەلاوێژی لەگەڵ عەلانەیین سوچادی دا دامەزراند، بۆماوەی دەسال گەلاوێژی لەبەرفا، بوو، چاکترین گۆڤاری سەرەمی خۆی بوو، بلە دەستیکی بالای هەبوو لە رەوشی ئەدەب و سیاسی،
13- مەرف بەرزنجی (1914-1963) شاعیر و چیرۆکنووس و رەخنەگری ئەدەبی و روژنامەنووس و سیاسەتمەدار و پارێزەر و پەرلەمانتاری کورد، لەوای ئینقلابە شوومەکی بەعسیە فاشیەکان لە سالی 1963 دا، مەرف بەرزنجی مۆڤ و کورد پەرۆر بەدەستی بەعسیەکان لەگەڵ 27 کەس لە هاوپییر و نیشتمانی پەرۆران لە سیدارە دران.
14- جەمال خەزەندار ژماره 7 گۆڤاری شەفەق، سالی یەکەم بەغدا، چاپخانەیی ئە سەعد.

15- تافیح یونس (1926-1963) یەکیگ بوو لە ئەندامە چالاکەکانی ریکخراوی رزگاری لە سالانی 1944 و 1945 و 1946، دامەزرێتەری روژنامەیی نازادی بوو لە شاری کەرکوک و ئەندامی لیژنەیی ناوەندی حزبی شیوعی عێراق بوو.
16- بە پێی ئەو ژماره 1ی ئۆرگینالی لە بەر دەستی ئیمەدایە و لە سەنتەری ئارشیفی روژنامەگەری کوردستان پارێزرۆوه، وائوسراوه کە سەرۆکی مەسئولی نووسین فواد جەواد بوو، بەلام ئیمەدای بۆ دەچین، کە ئیمەدایەکی چاپی بێ، بەلکو راستیەکی د. فواد جلال بوو ئەوەک فواد جەواد.
ئەم نووسینە پڕوختەیی ئەو سیمینارە بوو کە لە روژی 6 ناداری سالی 2004 دا، لە سەرەدەوتی کۆمەلەیی هاوکاری کەرکوک لە شاری بەرلین پێشکەش کراوه. ■■■■

پێکھاتەکانی ژیان و ئیمەش وەک ئەقلیکی دروست کە لە دوورەوه چاوەرێی کۆکردنەوهی بەرھەمین، کە بە دلنایەوه ئیمە ئەو دەستپێکردنە ترسناکەیی کە دواجار مۆڤیکی ماندوو و پەککەوتە ئەخولقینت. لە سادەترین نمونەدا بەردەوام مۆڤە گوندنشینەکان خاوەنی وزەییکی چالاکترن لەوانی لە نیو کۆشکە بلندەکاندا تەکنەلۆژیای کۆتی کردوون، هەروەک "سەرپ" ئەلیت تەکنەلۆژیای بەشیکی زۆری ستاتیکی سەرۆشتی شیواند. ئەو دەلیت (بەرزبوونەوهی ئەندازیارانەیی چیمەنتۆ و کۆنکریت ماندووم ئەکەن). بیگومان مۆڤیک هەمیشە خەو بە باخچەو ببینت و جوانترین جیگە خەوی سایەیی پیرە دارێک بیت و گۆیی لە دەنگی پێی ئاو و هەناسەیی چیمەن بووبیت چۆن ماندوو نابیت! دواجار رەنگە ئیمە بمرین و لە پاش خۆشمان جگە لە دوکەل و خۆلەمیش هیچی دی بۆ سەرۆشت جێ نەهیلین! ■■■■

کورد لە 16 ئای سالی 1946 دا کە لە شاری "کزیه" دا بەسترا. هەرزوو بەزوو ئەم پارتە کەوتە چالاک و توانی جەماوەر لەدەوری خۆی کۆبکاتەوه. هەر لەو سالەشدا هەردوو حزبی " شۆرش" و "رزگاری" کورد بپاری خۆھەلوھشانندنەویاندا. ئەندامانی ئەو دوو حزبەش داپەش بوون بەسەر پارتی و حزبی شیوعی. حزبی "رزگاری" بەر لە هەلوھشانندنەوهی روژنامەییکی بەناوی "رزگاری" بلۆ دەکردهوه، بەلام تائێستا نەزانداروھ کە چەند ژماره لەم روژنامەییە بلۆ کراوتەوه. ئەوهی جیگای ئامازە پیکردنە کە روژنامەیی "رزگاری" بوبه ئۆرگانێ پارتی دیموکراتی کورد، و یەکەمین ژمارەیی لە ئەیلولی سالی 1946 بە نمەر 1 دەستپێکرد، بێ ئەوهی ئامازە بە ژمارەکانی پێشووی خۆی بە، بنگەو شوپتەکانی بلۆکردنەوهی ئەم روژنامەییە پێی بارو و دۆخی سیاسی لە "سیتەک" و "سلیمانی" و "بەغدا" و "کەرکوک" لە چاپداروھ و لە کوردستان بلۆ کراوتەوه. روژنامەیی "رزگاری" لە رەوهرۆهیی دەرچوونیدا بە 2 لاپەرە و 4 و 8 و 10 و 16 لاپەرەیی قەوارەیی جۆر جۆر بەزمانی کوردی و عەرەبی، بەدیالیکتی کرمانجی خوارو (سۆزانی) و بە ئەلف و بێی ی لە عەرەبی دروستکراو تا سالی 1953 بلۆکراوتەوه. روژی 26 ی کانونی دووهی سالی 1953 پارتی دیموکراتی کورد لە شاری کەرکوک سنیەمین کۆنگرەیی، خۆی بەست و لەم کۆنگرەییەش بپارێردا بە گۆرینی ناوی روژنامەیی رزگاری بۆ روژنامەیی "خەباتی کوردستان". ئەوهی جیگەیی وەبیر هینانەوهی روژنامەیی رزگاری رۆلێکی زۆر گەورەیی لە هۆشیارکردنەوه و جۆشدانی جەماوەردا بینی، بەبلۆکردنەوهی بیی رزگاریخوازی نەتەواپەتی، لەوای شۆرش 14 گەلاوێژی سالی 1958، پارتی دیموکراتی کوردستان گۆڤاریکی بە ناوی "رزگاری" بلۆکردەوه، یەکەمین ژمارەیی لە 10 شوپاتی سالی 1959 دا بە 32 لاپەرە و قەوارەیی (22/5) و بەزمانی کوردی و بە هەمان شیوەیی ریتووسی روژنامەکە، لێرەدا پێویستە کەرکوک و رۆلی ئەو کەلە نووسەر و روژنامەنووسانە بەرز بنرخین چۆنکە هەمیشە سالانە یادیان بکەینەوه. کە بوونە مایەیی دەرچوونی ئەم گەنجینەیی خواروھ و کتێبخانەیی کوردییان پێ دەولەمەند کرد.

ناوی روژنامەکان و سالی دەرچوونیان:

ژورنال 4، النجمة 1918، نجمة کرکوک 1920، کرکوک 1926-1972، باسەرە 1943، چەمچەمال 1944، رزگاری ؟ ، نازادی 1959-1962، رای گەل 1959، دەنگی قوتابیان 1959، بابەگورگور 1972، دەنگی تەئیم 1999، باسەرە 2003

ناوی گۆڤارەکان و سالی دەرچوونیان:

شەفەق 1958-1963، بابەگورگور 1973، بلیسیەیی بابەگورگور 1991، بەیان 1992، گاورباغی 1999، فیدرالی 1997، قەدیل 1984، نیرگزی 1984، هاواری کەرکوک 1999، نەوشەفەق 2003، کەرکوک ناوەرستی نەوھەکان.
لێرەدا وا لە هەموو خۆیتەرێکی بەرێژ دەکەم، ئەگەر هەر زانیاریەکیان لەم بارەییەوه هەیه ئاگادارم بکەنەوه بۆ ئەوهی بەهەموولایەکمان بتوانین میژوویک لە بزافی روژنامە گەری گەلەکەمان بۆنەوهکانی ئایندەمان ئەرشیف بکەین. بەم کارەشمان ئەرکیکی نەتەواپەتی خۆمان بەجی بگەین.

لە سالی 1934 دا، بانگەشە بۆ دامەزراندنی حزبی شیوعی عێراقی کرا. ئەم حزبە لە ماوەییکی کورتدا توانی جیگەیی خۆی بە شیوەییکی فراوان لەناو چین و توێژەکانی کۆمەلە کوردەواری بکاتەوه. لە یەکەمین کۆنگراسی حزب کە لە سالی 1944 لە بەغدا بەسترا، حزب بپاری دا بە دەرکردنی ئۆرگانیک بە زمانی کوردی بەناوی "نازادی" و بە سەرپەرشتتیکردنی کۆمەلێک لە روژننیری کورد. لە وائەش "مەلا شەریفی رەنگەرێژەیی هەولێری" ناسراو بە " مەلا عروس" ژمارەیی روژنامەیی "نازادی" لەمانگی نیسانی سالی 1944 دا بە 8 لاپەرە و بە قەوارەییکی بچووک بلۆبوو، بە دیالیکتی کرمانجی خوارو "سۆزانی" و بە ئەلف و بێی کوردی - عەرەبی دروستکراو. لەلایەکی تریشەوه پارتە کوردیەکانیش. هەریەک بە پێی توانا لە روژی دامەزراندنیانەوه، لەم بواردە لە ریکای دەزگا راکیانندنەکانیانەوه کاری روژننیریان ئەنجام داوه. دیارە شۆرش 14 گەلاوێژی سالی 1958، لەعێراق بۆماوەییکی کورت فەزایەکی نازادی بۆ کورد و عەرەب رەخساند لە ماوه کورتەشدا. کۆمەل و ریکخراو و پارتە سیاسییەکان توانیان بە نازادی و بەئاشکرا و بە شیوەییکی رەسمی ئۆرگانەکانیان بە زمانی کوردی بلۆبکەنەوه، لەم ماوەییەشدا، حزبی شیوعی عێراقی " ئیقیمی کوردستان " بە شیوەییکی رەسمی ئیمتیازی روژنامەییکی روژنەیی سیاسی بەناوی "نازادی" لە شاری کەرکوک دامەزراند ، یەکەمین ژماره لەم روژنامەییە لە 1 ئایاری سالی 1959 دا بە بۆنەیی روژی کرێکارانی جیهان بلۆکراو، بە چوار لاپەرە (5/2944سم) و بەدیالیکتی کرمانجی خوارو "سۆزانی" و بە ئەلف و بێی کوردی لە عەرەبی دروستکراو، خاوەن و ئیمتیازو سەرنووسەرەکی شێ: پارێزەر نافع یونس بوو، کە دواجار ئەم کەلە روژننیرە لە قەسابخانە شوومەکی بەعسیەکان لەسالی 1963 و بەبەر چاوه زەقەکانی سۆڤیەتی ئەوسا، ئەم کەلە روناکییەرە کوردەیان شەهید کرد و هەردوو چاوهکانیشیان هەلکۆلی، ناویدارترین ئەو روناکییەر و سیاستمدار و نووسەرانی ئەم روژنامەییە بەرھەمەکانیان بلۆدەکردهوه بریتی بوون لە: " شەهید دکتۆر عەبدولرەحمان قاسملو" و " گۆران" و "ئەحمەد دلزار" و "جەلال دەباغ" و "مەحمەد کەریم فەتحوللا" و "حوسین عارف" و "ئەحمەد شەفەر" و "مەحمەد مەلا کەریم" و "عزیز مەحمەد" و "قەدری جان" و "کەریم ئەحمەد" عەبدالرزاق بيمار " دکتۆر عیزەدین مستەفا رەسول" و "مۆمتاز حەیدەری" و زۆری تر. دامەزراندنی ئۆرگانیکیی روژنە بە زمانی کوردی لە کوردستان بە گشتی لە شاری کەرکوک، بەتایبەتی بەھایەکی روژننیری زۆر گەورەبوو، چۆنکە بلۆکردنەوهی هۆشپاری نەتەوهیی و بەرچەستەکردن و پیناساندنی گەلەکەمان بە مافەرەواکانی بەتایبەتی لە نیوھەندی چینی زەحمەتکێشان کاریکی وائاسان نەبوو لەو سەرەدەدا. بۆیە لەگەڵ بلۆبوونەوهی یەکەمین ژماره لە روژنامەیی " نازادی" ناخەزان و دووژمەنی ووشەیی کوردی کەووتنە پلانکێران و راپۆرت نووسینی نیکەتێف لەسەر ئەم روژنامەییە، هەر لەئەنجامی ئەم کارە نیکەتێفانە. لە دواي دەرچوونی دوانزە ژماره لە کەرکوک، لە تشرینی دووهمی سالی 1960 بارەگای روژنامە گوازرایەوه بۆ بەغدا، لەویش تاسالی 1963 بەردەوام بوو، هەتا ئینقلابە شوومە رەشەکەیی بەعسیەکان، ئیتیر بەپاریکی حاکمی عەسکەری ئەم روژنامە یە لە کار وەستا لەم ماوەییەشدا 156 ژمارەیی لێ بلۆ کرایەوه. "دامەزراندنی پارتی دیموکراتی کورد". لە یەکەمین کۆنگرەیی دامەزراندنی پارتی دیموکراتی

دەرژەیی ئیستاتو رابردوو.....
ئیدی لە هەر چمکیک لەوانەبیت کە پێشتر ئامازەم پیکرد. ئەو دەسەلاتە چیبە کە زەمەن بە تێپەرین دەیویت بیبەخشیتە شتەکان، لە ساتیکدا خۆمان نامانەوت ریز لەو زەمەنە بگرین کە تیندا دەژین. بە پێچەوانەشەوه بگرە زۆرەمان بە رەشبینییەکی زۆر تورەوه خۆیندەوهمان بۆ ئیستای ژیانمان هەیه کە هەمان ئیستەییە ئیبتە رابردووییەکی بە نرخ لای مۆڤ. رەنگە یەکیکی تر لەو چەمکانەیی رابردوو پیرۆز دەکات نەبوونی دەسەلاتی گەرانەوه بیت بۆ ئەو زەمەنەیی لەدەست ئەچیت بەو واتایە ئایندە هەرچەندە گەرە خۆی نمایش کات و بە ئەفراندنی سەپەرەوه بێت بەردەمان لە ساتی ئاویتە بوونمان بە زەمەنی ئایندە بە خیزایی هەست بە ماندووبوون دەکەین. رەنگە زۆرەبی فیلمە نوێکانی کۆمپانیاکانی هۆلیوود پشنگیری لەم بۆچوونە بکات. ئیستا زۆریک لە فیلمە نوێکان خۆیندەوهی ترسناک بۆ ئایندە پڕ لە

بشي سپهه

مانای هونه

وهرگيرانی له فارسيپوهه سره پسته خه سرو عارف

۷- جورايهتی هونه

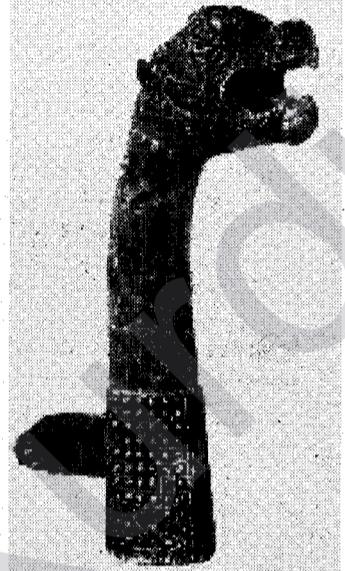
پيوسته دان به وهدا بتين كه هونه رهنگاندهوي روخساري هيچ نايدايهكي تايهت نييه. هونه به يانی هر نايدايهكي كه هونه رهنمند له توانايدا بيت به ليكچواندنې پلاستيكي به ديپهيتيت. له و پاوه رهدام كه هر به رهميكي هونري له روي ليكچواندنه وه ريبازيك په يره و دهكات، نه و ريبازش بي هيچ رويهكي والا شاهيني روونكرده وه نييه، چونكه هرچه نده بياني به رهميكي كه به هولي راسته وخزي نارو زوو ده ژميردريت، ليكچولنه وه به شيويه يكي ساده، نه و روونكرده وه كه دژوار ده بيت. تهنه ت لای ماموستايانی ناکار په رستانی سرده مې ريتاسانس ناکرا بوو كه هيچ جواييگ خاوهني شكز گه گهر له هاوگونچانندا به راهه يک سير و سه ماره نه بيت.

۸- هونه و جوانناسی

هستی جوانی به هر شیوه يک پیتاسه بکین، ده بیت راسته وخز نه ویشی بخرینه پال كه جوانی شتيكه. تيزری هستی جوانی نه بسترکتی پایه يکی سره تايی جالاکي هونه رييه، كه سانتيكش كه سرگرمی نه و چالاكيه كه سانی ساده و له ژيز جزره ها کارتیکه ری ژيانه كيدا ده زين، نيمه سي قوناغمان له پيتدايه: پاروی دركاندنی چزنيه تيبه ماديه كان. رنگ. دهنگه كان. جوله و بزواتن و جزره ها نواننی نهدامی دی كه باسمان نه كرددون.

موهه م: نارايشت، ريكخستن له روي دركاندنه وه به ویتي شکل و نه خشی چيز به خشی. ده توانين بلين هستی جوانناسی به دو خاله نه نجام دیت.

ده شيت قوناغی سپهه ميس هه بيت، نه ویش کاتيکه كه نه و دركاندنه نارايشتيه به حاله تيکی تايهت به سوز يا هستيک كه پيشتر بوونی هه بووه، هاو جزر بکين به م شيويه ده ليتن نه و سوزه يا هسته به يانکراوه به و اتايه ده ش راست بکين، گهر بلين بريتيه له ده برين به لام ده بي نه و هه بلين كه نه م رایه هه نديک جار لای په يره وانی كروتشه پشتگوي ده خريت ده برينيش به مانايه نه نجامی كز تاييه، به ياريدی نه نجامی پيشينه دركاندنی

رمی داتاشراو، له کشتی نوسبورگ.

هونه ری قايکينگ، نزیکه ۸۰۰ زايینی. موزه خانده زانکوی نوسلو

توژينه ویه له سر ليكچواندنې جوانی مه بست و نیازی هونه ریش له گه چزنيه تي جوانيه كاندا تیکه له ده کين كه هستيکه له شيويه يکی تايهتدا به نيمه دهكات، نه گهرچی له هه لای توژينه وهش ده ريبازبونمان بز نييه، چونكه هونه له کواستنه وهی هسته كان زياتر شتيکی تر نييه.

۹- شیوه و ده برين نه و ره گزه گرانبه ايانی له بوونی مرزقدان و له هونه ريان به ره گزی شیوه

هستی و نارايشی چيز به خشی ویتي به ديکراو. ده برين ده شيت خالی بيت له نارايشی ویتي، به لام له و کاته دا نه بوونی هاو ريزه يی ريگر له وهی كه نيمه به هونه ناوی ده بين. جوانناسی يان زانستی دركاندن به دو خاله وه گری دراوه، هونه ده توانيت له دوی نه و دو به ديپه تانه په يوه ندی به مەرجه سوزييه كانيشه وه هه بيت، ده توانين بلين تا راهه يک گشت کزسيک كه دپته ريگه مان له توژينه وهی هونه ريدا له وه وه سره هله دات كه نيمه نه و جياوازيه روون ناکه ينه وه. بيریک كه تهنه به ميژووی هونه وه وه په يوه سته،

ده ناسرين. هستی جوانناسی مرؤفن، نه و هستياريه ش نه گز و چه سپاوه، نه وهی كه له گز راندايه ده برين يک مرؤف به ياريدی شيويه كان له گه له هسته هه نوو كيه يه كانی مرؤفا ليكچوو و هاوشيوه بين، به به يانکر ناویان ده بات، به لام ده شيت هه مان شيوه به هايه کی به يانی جياوازی هه بيت. نه ک تهنه لای كه سانی دی به لکو له قوناغه كانی ديکی ميژووی شارستانيه تيش دا وشه ي به يان يه كسانه به ده برين و چه ميکی زور نالوزی هه بووه. به لام نيمه نه م وشه ي بز نيشاندنی راهه برينی سوز به کاری ده بينين، به لام هه مان ريکخستن كه هونه رهنمند به ياريدی نه و شيوه هونه رييه به ديپه هيتيت، خزی له خزیدا جزريکه له به يان هه رچه نده ليكچواندن ده توانيت به چه ميکی هزی وه ک پيوانه کاری و هاوسهنگی و کيش و ته پایي شيويه يه وه كه له راستيدا له بناغوه له "ديده وه" سره هله دهن له شيوازی کاری ريليزمدا ليكچواندنې هونه رهنمان ده سته و تيکی عه قلی نييه، ده توانين بلين سوزيکه دابينکراو و به ديپه تراوه. کاتيک كه هونه به ناو نيشانی هه زکردن له داهيتانی شيوه پیتاسه ده کين، چالاكيه کی عه قلاتی په تی له پيش چاوا ناکرين، به لکو مه بستمان له چالاكيه کی غه ريزی په تيبه. به و روانگه يش من ناتوانم بلیم هونه ری سره تايی له روي شيوه وه له هونه ری یزانی که متره، چونكه هونه ری سره تايی هه رچه نده ده شيت له جزره بيتوانيه کی شارستانيه ت بچيت، به لام ده توانيت به يانکری غه ريزه يک بيت بز ليكچواندن به هه مان ده سلاتی غه ريزه یی یزانی يان بگره له ویش باشتر. ده توانين هونه ری هه قوناغیک به ناو نيشانی ده سته گوت و به ديپه تانی نه و قوناغه له به رچاوا بکرين، نه گهر نيمه بتوانين ره گزی ليكچواندن كه گشتين و ره گزی ده برين كه "ساتين" جياوازيان له نيواندا بکين، ناتوانين بلين جيزت له روانگی ليكچواندنه وه له مايکل نه جلز که متر و که مده ستر و نکيتره، ده شيت وه ابيت به لام به های شيوه به پله یی توانای نه وه وه په يوه سته نييه. راستر بلیم من نازانم چز ده رباری شکل ناوه ری بکم جودا له غه ريزه كه داهيتری شکه. مويی

ديداري هه لکه وت زاير له کتل:

هونه رهنمند سه لاح ره ئوف

گهر به وردی و سره نه وه له موسيقای رهنمندی کوردی نزیک بيينه وه، گونيشتی نه عه رته دی دهنگی گولانه و ژانه و دواتر به کوزال گونيشتی هاواری منالينه و سلیمانی و دم دم و هوره ده بين. هونه رهنمندی به نه زمون ماموستا سه لاح ره ئوف ده بيته ميوانی نه م جاری په يامی کورد، به خوشحالويه له کوردستان نه م چاويکيه وتنه مان له گه گندا سازدا.

هه لکه وت: دوی گه رانه وتان بز کوردستان، پرزگرماتان چيه؟

وهلام: له راستيدا بز ماوه يک ده چيت سر قالی کاره كانی خوم نه ویش ماوه یی ساليک به ده سته ویه بز کز کردنه وه یی زانباری و ته واکردنی نه و به رنامه يه یی كه به ده سته ویه بز ته واکردنی بروانامی ماجستيز و دکتورا دواتریش چهندين کاری ناو زدانان بز هونه رهنمان و چه ند پرزگرمایکی هونه ری.

هه لکه وت: کاری هونه ری له کوردستان چز ده بينی؟

وهلام: به گشتی باش نايييم و به هزی نه شاره زای نه و هونه رهنمانه یی سر قالی کارن به لام به گشتی لاوازن، ناتوانی بيانه خيه ريزی کاریکی هونه ری ته واکر به هزی نه شاره زای و خزه لواسين به هه موو بواره كاندا.

هه لکه وت: نه و به رهمه هونه ريپانه یی له تاروگه ده يانيني، له چ تاستيگان؟

وهلام: ناتوانم بلیم هه موویان خراپن، تا راهه يک له کوردستان زور باشتره، خزه به ختانه چهندين له و کارانه یی كه ده گريت هی قوتايانی خزمن.

هه لکه وت: چی به پويست ده زانی بز پيشخستی مزيقاي کوردی؟

وهلام: شت زورن، پيش هه موو شتيک نيمه یی هونه رهنمان خزمان ريکبه ين له ناو يکتردا بز نه وه یی ناستی زانستی دابنين.. هه لسه گاندنی باش داننين بز کاره كان و درووسنکردنی کومپانيای هونه ری بز پشگيرکردن له کاره هونه ريپه كان، که مکردنه وه یی نه رک له سز شانی هونه رهنمان و زهمينه خوشکردن نه م و چهندين کاری ديکه هه ن كه ده بيت به وردی هه نگاری بز بنتين.

هه لکه وت: نه و قوتايانه کين كه بوونه مایه یی ده سته گوت بزتان؟

وهلام: ناکز عه زين، هه لکه وت زاير، غه مگين فه رج هه روه ها قوتايانی ديکه شم هه ن خزه وويستن و خاوهنی کاری جوانن.

هه لکه وت: نایا به رهمی ژاله نه بووته ناستامی به ريزت و ناساننت به کز مه لکا؟

وهلام: به خزه حالويه وه، به رای من بوونی ناستامه بز هونه رهنمند زور کزنگه، من خزه شجالم به وهی كه به ژاله

هه لکه وت: رای هونه رهنمند سه لاح ره ئوف به رانه بر به م هونه رهنمانه چيه؟

هه لکه وت: رای هونه رهنمند سه لاح ره ئوف به رانه بر به م هونه رهنمانه چيه؟ حه سن زيهره ک: دهنگی ره سنی کوردی به و باشترین ماموستايه. عه لی مردان: خاوهنی نه زمون و داهيتانه

هه لکه وت: ناسری ره زازی: توانايه کی باشی هه یه و دهنگی خزه

مه رزييه فه رقی: باشترین دهنگی نافرته له کوردستان

هه لکه وت: بزچی تا نيتا تيکستوسوی گزرايمان نييه؟ يان که من؟

وهلام: من ناليم نين، هه ن به لام که من له گه ل نه و هه شدا شاعیرانی نيمه هه ول بدن زياتر له زمانی موسيقا تيکين وشه یی جوانمان بز بنوسن بز کوزانی.

هه لکه وت: بزچی ستایلی موزیک له کوردیدا جيا نه گراوه ته ره؟

وهلام: نه م په رسياریکی زور جوانه، من يه کيک له وانه یی خه مخوری نه م مه سه له يه هه و لمداره هه ميسه هاوييرم په يدا بکه م بز نه م مه به سته، نه ویش به هزی نه بوونی ناستی زانستی به رز له پيشوودا و له کاتی کارکردنی سره تاکانی نيمه دا هه ر شتيکمان ده ووت ريگر هه بوو له به رده ممان و، کاته که ش باش نه بوو بز راهه برين به لام نيتا مرؤف نه توانی و ازا دانه کاری بزبکات و بز نه وه یی وه ک و ميله تانی تر ستايه کانی فولکلور و کلاسيک و پوپ و راب... هه ت جيا يکه ينه وه بز ريکانشاندان بز نه وه یی داهاتوو.

هه لکه وت: دوا وتنه تان بز په يامی کورد چيه؟

وهلام: ده مويت نه وه بلیم، نوميدم به په يامی کورد نه وه يه نيمه یی چینی روژشنيير و هونه رهنمند له ژيز چه تری رووناکي کزبکاته وه بز نه وه یی نيمه ش په يامه کی بده ينه ده سته هه موو ميله تی کورد... ده سته شيتان ليده که م كه به م ته مته يه وه هونه رهنمان به سر ده کاته وه له کوردستان و سر تاسه ری جيهان... دو باره خزه شجالم كه قوتاييه کی خزه ديانه م له گه ل سازده کات... سو پاس ■■■■

نه خشی سهر ناو

فينوس هايمن

جاریکی تر جه ستم نه کم نه وه به نه خشه و لمر پتی نه کمن جه ستم نه کمن به کوزره و به ناسمانی بازاره عه کازا عه لی نه مدهن جاریکی تر گم نه م نه وه له مخونه کریستانیم و جه ستم و مگور دورگه ل نه کمن به ناسمانا جاریکی تر ده سوزی به چلکاره زيرابه كان نه مشون و ده سوزی یان له شاخ نه مشکی و ده سوزی یان له ولات نه مشکی جاریکی تر ولات نه کم و مگور نه خشیکی بن رنگ به سهر گه ردی ناو وه دیار ناهینی و مگور تم به شووشه پنجه ره یی زور مگانی بر له سیاهه ته وه نه ستر نه وه و مگور و مگور و مگور کپت نه کمن و مگور خم به روژ ناوای روژا تینه به ریت و به کم ماسی سوزیکی تر له میژوو نه کمه بیت سوزیکی تر له سیاهه ت و دوا سوز له هه نه کمه بیت.

دیمانیهک له گڼل "نوزاد هادی" پاریز گاری هه لبریز درای هه ولیری پایتهخت

- بؤ هه ولیری پروژمی ناوی نیفرانمان هه یه که کومپانیای (فلور) جیبه جیتی دهکات.
- بؤ چاره سرکردنی کیشی کارمبا پروژمی دامه زرانندی وینستگه یه کی ۲۵۰ میگاواتیمان هه یه.
- نیوی کورد که له نوروپا دینه وه پیوسته بیرکردنه و متان به پنی واقعی حالی کوردستان بیت.

پ - پروژمه و برنامی نایندمان بؤ شاری هه ولیری جیبه؟

و - پروژمه کانی نایندمان بؤ شاری هه ولیری زورن، پروژمه کان په یوه ستن به کیشی کانی خه لکی هه ولیری گرفته سهره کیشی کانی که خه لکی به شیوه یه کی گشتی هه یانه، نه و پروژانه له سر بنه مای کیشی و پیداوینستیه کاندن. کیشی ناوی خوارنده و مان هه یه، بؤ هه ولیری پروژمی ناوی نیفرانمان هه یه که کومپانیای (فلور) جیبه جیتی دهکات، که له کانژمیتریکدا ۱۰هزار متر سيجا ناو له زنی گوره وه دهنیزیت بؤ باکوروری شاری هه ولیری ۱۸ مانگ ماوه ی جیبه جیکردنی پروژمه که به بری ۹۲ ملیون ډولار، له گڼل جیبه جیکردنی نه و پروژمی بؤ چاره سرکردنی کیشی کم ناوی، به برده مومیش تا نه و پروژمی ته و او نه بیت بیر لیده دریت.

هرومه کیشی کاره بامان هه یه، بؤ چاره سرکردنی نه و کیشی پروژمی دامه زرانندی وینستگه یه کی ۲۵۰ میگاواتیمان هه یه که به ۱۰۰۰۰۰ لیتر فیول OIL FUEL کاره دکات، له سر ناوی زنی گور دانه نری، ماوه ی پروژمه که ۱۱ مانگه که و زمانتی پیشه سازی جیبه جیتی دهکات.

کیشی یه کی دیکه هه ولیری کیشی ناوه و یه، نیمه نه خسه به کمان هه بوو بؤ ناوه و یه هه ولیری، هه رچنده به دریزایی سالانی رابردو به دریزی ۲۲۰کم ناوه و یه لولوبی و سندوقیمان دروستکردوه له سنووری پاریزگای هه ولیری، به لام پروژمی سره کی ناوه و یه هه ولیری نه و پروژمی به که کاتی خزی کومپانیای "سوریکای" فهرنسی نه خسه ی کیشی، به لام کومپانین بوو که ناوی قورس و ناوی بارن تیکل ده بوو، نیستا له لایه ن کومپانیایه کی کوری نه خسه ی بؤ ده کیشی ته وه به جزریکه که هه و روو جزره که ی ناو جیاده کیشی ته وه و له سر بودجی حکومتی هه ریم جیبه جیتی دهکات، ته و او کوردنی نه و پروژمی کیشی ناوه و یه هه ولیری چاره سردهکات که بؤ په نجا کانی سه ده ی رابردو ده کیشی ته وه.

پ - هندی شت هه یه که توانا و پارمیه کی زوری ناویت، بؤ نمونه دهکات هندی کاری پاککردنه وه به کهرتی تاییهت بسپرن، وک له نوروپا هه یه؟

و - به راوردی نیره و نوروپا ناکریت، له هه ولیری نه و شمان تاقیکردوه و کارو پروژمه مان دا به کهرتی تاییهت، به لام به لایندره که ی نیره توانا کانی چین؟ چند نامیزی پاککردنه وه هه یه؟

توانا کانی حکومتی هه ریم نیستا و دهستی به بوژانه وه کردوه، نیستا نیمه پروژمه به کمان هه یه بایی ۶ ملیون ډولار، نیستا له تنده ره که کرینی نؤتومیلی گواسته وه ی زبل و پاشه و یه، نؤتومیلی خاویز کردنه وه ی شه قامه کانه. پیشتر حکومتی نیمه نه توانایه ی نه بووه شش ملیون ډولار بؤ پروژمه یه که ترخان بکات، چونکه له هه مان کات نه و له وه یه یه دیکه هه بووه.

پ - لیره کیشی یه کی دیکه گوره کیشی بیرکراسیته ی دامه زرا حکومیه کانه، بیرتان لوه نه کوردنه وه

خویندنه وه یه کی بؤ کونگره ی سهرانی عه رب له جه زایر:

کونگره ی سالی ۱۹۸۲ اتان له یاده؟

نزار جاف

سهرانی عه رب، هندیک ناوهند، باس له ناراسته کوردنی نامه له لایه ن هندی سهرانی عه رب وه بؤ به ریزان بارزانی و تاله بانی دهکن، تا سه سرکرایه تی سیاسی کورد نه مریبه ک سهارت به هه لوینسته کانی خزی له گڼل به غدادا نیشان بدات، به تاییه تیش ده رباری که رکوک، لیزه دا ده بیت میژوومان له بیر نه چپته وه و هه لوینستی ناروای سهرانی عه رب له مه غریب سالی ۱۹۸۲ بیینه وه یادمان که هه لوینستیکی په کجار نیکه تیقیان سهارت به کورد وهرگرتیوو، له هه لوینسته چوت و ناروایه یاندا ده یانخواست کورد به سر ولاتانی عه ربیدا، دابه ش بکن و عه رب له ولاتانی دیکه وه بهیننه جیکه یان، هه ر نه م هه لوینسته ناروایه ش بووه هزی نه وه ی که گلی کورد هیچ ناوات و هیوایه ک به سهرانی عه رب نه خوازیت و رووبکاته شوینی تر، نه و سرکرده عه ربانه ی که نه مری کاک مسعود و مام جلال وه ک ژماره یه کی کرنک له هاوکیشی سیاسیه کی عیزا قدا ده خوینته وه و دلسوزی خویان به رامبر کورد ده خه ن پروو، با له سالی ۱۹۸۲ دا زمترین ناشتی مروییان سهارت به که گلی کورد ره چاوبگردایه، هه رچنده دهکرتیت ته و قیت کوردنی نارینی نه م جزره نامانه له گڼل ته و ژمی گوشاری جزراو جزر بؤ سر کورد بخوینترپته وه تا هه لوینستی نهرمر سهارت به داواکاری ره واکانین نیشان بدن، به لام به ره چاوبگردنی نه زمونی تال و پر له نازاری بزانی رزگاری خوازی کورد له گڼل رژیته په ک له دوا په که کانی عیزا ق، په ک راستیمان بؤ ده سه لمینیت، نه ویش نه یارانی کورد هه رگیز به دلکی پاک و بیگه رده وه داواکاریه کانیان نه خستته روو، له په راویزی کونگره ی سهرانی عه رب له جه زایر که سر و کی سرپرشتیاری (عه دله و لیز بوته فلیقه) په که یه کی بوو له نه اندازیاری ریکه و تننامه شوومه که ی خودی جه زایر له سالی ۱۹۷۵ دا، نه مریوش نه م سرکردانه ی که له ولاته دا کوبونه ته وه، تنه ا و تنه ا بایخ به به رزه و هندی (بر) عه ربه کانی عیزا قیان ده دن و هه موو لایه نه کانی دیکه ش دهکنه قوربانی نه و "تاموزایانه یان" بؤیه سه سرکرایه تی سیاسی کورد ناییت بایخ به هیچ گوشاریکی سیاسی (ته نانه ت سهر بازیش) بدات، نه گه ر نه و بایخه بیته هزی زیان گه یاندن به نامانجه پیرزوه کانی گلی کورد، هه ربویه سوربوونی زیاتری سه سرکرایه تی سیاسی کورد له سر داواکاریه ره واکانی گلی کورد، نه گه ر ناکامی باشی به دواوه نه بیت نه و به پیچه وانه شه وه نیبه و نه وانه شی که له جه زایر به ده ست چندن گرفته وه دهنالین با به ده ست گرفتی نه وانه شه وه بنالین که له سالی ۱۹۸۲ دا ده یانویست ستمیان لی بکن! ■■■■

گردانی کونگره ی سهرانی عه رب له جه زایر، له نیوان بارو دخی گزی ناوچه که و هه ل و مه رچی نیوده ولتی تاییه ته وه، پتر له واتایه ک دهگریته خزی، واتای په کم، سهرانی عه رب ده خوازان له ناشتی په رسه ندنی روو داوه کاندان و چاره سریه یه کی گه رماو گهرمی بؤ دیاری بکن.

واتای دوهمیش، سهرانی عه رب زور به په رزه وه ده روانه گوزانکاریه کانی نه فغانستان و عیزا ق و نه و کاردانه وانه ی که بؤ ناچه که لیمان ده که و پته وه، و هه ل ده دن ریکه بگرن له دووباره بوونه وه ی نه زمونی نه مریکی له نه فغانستان و عیزا ق، نه و ریکه گرتنه ش تنه ا له ریکو پیکرکرنه وه ی ناومالی عه رب ده بیت، به تاییه تی له روانگی ره چاوبگردنی بنه ماکانی دیموکراتیه ت و مافی مرؤف، هه لبه ته په کی که له به ربه سته سه رکه یانه ی که له به رده م سهرانی عه ربدا قوت ده نه وه، گری کوزی هری کیشی رزه ولاتی ناوه راسته له نیوان عه رب و نیسرائیل به له به چاوبگرتی هه لوینستی توندی نیسرائیل سهارت به دوسییه ی پیکه اتنی ده ولتی فله ستنی و نه و مه ترسیه نه منیانه ی که لیمان ده که و پته وه و نه مریونی هه لوینستی باله تونده فله ستنییه کانی وه ک "حه ماس" و "جهاد" و گره و کردنیان له سر میزی دانوستان له گڼل ده ولتی عیبریدا، واتای دووباره بوونه وه ی بانگه وازی ناشتیخوازانیه ی سهرانی عه رب له گڼل نیسرائیلدا روون دهکات وه، به لام ناییت هه رگیز دووباره بوونه وه ی ده ستنیشخه ری ناشتیخوازانیه ی سهرانی عه رب له پروژمی رزه ولاتی ناوه راستی مه زن جیا بکه یه وه که بره کانی له سایه ی گوزانکاریه کانی نه فغانستان - عیزا ق" نو سرون، و رد بوونه وه ش له پروژمی رزه ولاتی ناوه راستی مه زن، واتای گوزان له زور رووه وه ده به خشیت، گوزان له لژیکی مامه له کوردنی ده سه لاتی عه ربی له گڼل کیشی ناوخوینیه کانی، گوزان له بنچینه ی سیسته می سیاسی نه و ولاتانه و کوزتاییه اتن به شیوازی په ک دهنگ و په ک رهنکی ده سه لات، لیره شدا ناییت په ک مه سه له ی گرتگمان له بیر بچپته وه، نه ویش پاشکه زبوونه وه ی هه لوینستی عه رب به له به رده م هه لوینستی نیسرائیلدا، که نه م ش له خزی دا رهنگدانه وه یه کی په کجار روونی سوربوونی نیسرائیل له سر هه لوینسته کانی و باوه رنه کوردنی به پاکی نیبه تی به رامبره کانی و له م بارمیه شه وه ده ولتی عیبری گره وه که ی برده وه و نه یارمکانی په لکیش کرد بؤ سر میزی دانوستان به و شیوازی که خزی ده خوازیت.

هه لبه ته له ده روازی گردانی کونگره ی جه زایری

له شاری روتردام دادگای کوردنی فرانس فان نه نرات ده ستیپتورد

سه دام و علی حسن مه جیده وه دزی گلی کورد و شاری هه لبه جبه نه نجامدراوه خوینده وه، پشتبه ستن به چندن دیکزه متی به هیز و حاشاه لنگر له لایه ن داواکاری گشتیه وه زور له تومه کانی روو په روکرایه وه، هه روه ها باسی له وهرکد که فرانس فان نه نرات پیشوهخت زانیوه ییته نه و ماده خامانه ی که دایینی کردوه بؤ عیزا ق بؤ چه کی کیمیاوی

کامهران نه حمده سلیمان - هه لته تدا رژی هه یی ۳/۱۸، له شاری روتردام په کم دانیشتی دادگای کوردنی فرانس فان نه نرات گوره بازرگانی هه لته دهستی به کاره کانی کرد.

له دوا ی قسه کانی دادوه، داواکاری گشتی فرید ته یفن بؤ ماوه ی نیو سه سات راپورتیک لسه سر فرانس فان نه نراتی گومان لیکراو به هاوکار و هاوبه ش له جینوسایدو کزمل گوزی که له لایه ن

بؤ لاپه رپی ۷

بهر پرسي دوسپه ی عیراق له حکومتی خوی تور کیا: تور کیا سیاستی خوی بهرامبر تور کمانه کان گوړپوه

Peyamner رژژنامه ی (السفیرای لوبانی بلای کړدهه که ئوسمان کورنوتورک بهر پرسي دوسپه ی عیراق له حکومتی تورکیا رایگه یاندوهه که تورکیا سیاستیکی نویی بهرامبر تورکمانه کان عیراق گرتخته بهر و هک چاران مالمه یان له گامدا ناکا.

کورنوتورک گوتوتوبی: "لم سیاسته نوییه دا بهر پوهی له مؤبلی تورکمانی بولگاریا ده کین که تاییا ئیبه تنیا تورکمانه کان مان ددهین به شاری له پرئوسپه سیاستی بکن تا قورسالی خویا **پولیسین**، هر ټوه **مشغلا** له گام تورکمانی بولگاریا کړد و توانیان پیگه یکی به هیز بؤخویان دهسته بهر بکن و هیته خویان پابندی ناسته ی بولگاری کړد که کس نتوانی بیان بلی ئیوه باشکوری تورکیان."

کورنوتورک گوتی: "ټوه سیاستیکی نوییه و لمه مولوا بهو شیویه مالمه له گام تورکمانه کان عیراق ده کین، ټوه ش تورکمانه کان عیراق ده کوه ټوه ش تنه ا سیاستی و هزاره ی دهره ی نییه، بلکو هممو داوه زکاکانی ده ولت پابندی ده ی."

سیمینار

کورنیکاریه کان جیان و رژژه لاتی ناوه راست، وه کاریگری ئوان له سهر رژژه لاتی کورنستان پارچه ی ئیران.

ناخ رژژه لاتی کورنستان چون ده توانیت له هه کاک و مرگرت؟ کار تیکرتی کورنستان له رژژه لات خلکی رژژه لاتی ناخ میز سیاستیبه کان و خلکی رژژه لاتی کورنستان چنده نامده بهر منگاری وکاک و مرگرت له گورنیکاریه ی؟ به مبهستی روشنی خسته سهر ئو بلاتنه و ولانده ته به زور پرسیاری تر مالی کور و نالمان دهست ته داته زهنجیره چالکیک له شیوه ی کورنوتورک پوه و سیمینار و میز کړدها.

له میزگری ته مباردها تم ریگرا و کسانه خوره به شاریان:

- نویته ری کومه له ی شورشگری کورنستانی
- زهمه کتیشانی
- ئیران (کومه)
- نویته ری پکتی شورشگریانی کورنستان
- نویته ری پارتی ژپانی نازادی کورنستان (پژاک)
- چنده کسانه یی سیاسی: کاک سدیقی بابلی و کاک ئیوی ئیویزه وه واره وابه به شاری چنده رژژنامه یی کورن
- روونکرده وه: حیزی دیموکراتی کورنستانی ئیران کومیتی نالمان که بریار بوو له سیمیناردها به شاریت پئی رایگه یاندین که له بهر چنده هزیکی تاییه یی ئم چاره ناتوانیت به شاری سیمینارکه بکات.

ریکراوی کورنستانی حیزی کومنیستی ئیران (کومه) پئی رایگه یاندین که ناتوانیت له سیمینارکه دا به شاری بکات. مالی کورنوتالمان له شاری کزلی نالمانیا (مکا) رژژ و کات: شمه - ۲۰۰۵/۳/۲۴ ۱۶، ۲۰ کاتژمیز: شویان:

Alte Feuerwache Köln (Projekt Raum) Melchiorstr. 3 50670 Köln 02219731550

کورده کان سوری به یوهی جهزی نوروز هوه نامهنگ ده کیرن

PUKmedia بولاری خوشی وغرین و حله ب... هته، له ماله کان خویان هاتته بهر هوه و شایه ی وزماوند و جلی نالی والا یادی جهزی نوروزیان کړدهه، شایانی باسه یادی جهزی نوروزی ئم سال به ناشتی بهر کرا و نوپاره ټوه ی سالماند که گامی کورن سورده له سر مافه نه نوییه کان و به جندی کار بونه ده کات بهرکیا سیاسی ناشتیانه.

به یوهی نه ورژوهه کورده کتوکوی پیکشانی

حکومتیان راگرت، سیمیناری توره بوو

Peyamner به یوهی ماتنی جهزی نوروزوهه کتوکزکانی په یوست به پیکشانی حکومتی نویی عیراق له لاین کوردهه راگیران.

له کاتیکدا که چاوه ری ده کرا دوی سهر داتی بهر یز جلال تاله یانی بز لای بهر یز بارزانی له سره مای ئم هه هته یما، کورن ریگه ریوی کزانی له گام ئیتیلای پیکرتوری شیوه دا بز پیکشانی حکومتی نویی عیراقی ئیرا بکن، به یوهی ماتنی جهزی نه نویی نوروزوهه ئم گتوکزکانه وه ستندران و لاینی کورده ی له بغدا بز به شاری کیرن له مراسمی نوروز گه رانه کورنستان.

به پئی هوالی نازانس ده کزاسی قهرمنسی له بغداوه، دکتر فوئاد معسوم رایگه یاند شاندی کورده که له بغدا له گام شیوه کاندا دانوستان ده کین، گه رانه ته وه کورنستان و ټمه ش بوو هته هزی ټوه ی که به شیوه یکی کاتی کتوکزکان

له هوله ندا کورده و فارس به په کوه ټاهنگی

جهزی نوروزیان کیرا

کامران هه مده سلیمان - مزله نسا - به یوهی ماتنی جهزی نوروز و سهری سالی نوی، سه شتری کولتوری کورده ټه ورژ له شاری لاین به اوکاری له گام ریگراوی ئیرانیه کان له شاره، رژژ په کتومه (20/3)، به به شاری ژماره یکی زوری کورده و فارس و مزله ندی بانیشتری شاری لاین و دهوره بری به په کوه ټاهنگی جهزی ټه ورژیان کیرا. له سوی به خیزه اتی ټاماده بووان، به شتی په کومی ټاهنگه که به چنده پارچه موزیک له لاین ټیپ موزیکی ئیرانیه کان و پیرزبانی سالی نوی دهستی پیکرد. دواتر به به شاری هونه مندنی دهنگ خزش خاتو مزین عه بدوللا و هونه مندانی موزیک ژن فاروق بابیر و هیوا جمال ټاهنگه که به سروروی ټه ورژ دهستی پیکرد و

له سنه و مه هاباد و چنده شاریکی دیکه ی رژژه لاتی کورنستان، ټاهنگی نه ورژ نیکدرا و چنده ی لوی کورده ده سگر کران

Peyamner سهر چاوه یکی ناکادار له شاری سنه وه به "په یمنیزی راگه یاند که هیزه ټه منیه کان حکومتی ئیران ریگیان له شایه خلک کورنوره و ویزای ټوه ی له چنده ی شویان کورده نوروزیان کورنانه وه، ژماره یکی زوریان له به شاری ټوه ی ټاهنگه کان ده سگر کړدهه. هر لهو باره یوه سالی (بازتاب) ئیرانی ناشکرای کورده که کزلیکی زور له لوانی شاره کان سنه و پانه و قروه و بزگان له ناوه راستی شه قام و کزلیکاندا ناگرایان کورنزه وه و ده ستیان کړده وه به هله برکی و "پورته هزی سهر ئیتیه ی

کورده ناوه کان سهر سنوری نورن - عیراق مایان گرتوه

ټوه کورده اتی که ماوه ی زیاتر له مانگ و نیوگه له سهر سبوری نورن - عیراق گرایان خواروه وه له ترسی گیان و نه نویی ټه منیه له کمپی ټلاش هلاتون. ټوه اتی به هیوان که بهر وه لاتی سیمین برون یان وه لاتی سیمین وهریان کړی و ژپانسیان بهر یزری له پشدا ۸۱ کس بوون بلام ټه موری ژماره یان کیشته وه ۱۹۰ کس له لوانه ۹۷ یان منسال، ۲۵ ژن و ۶ کس یان پیر و نه خزن.

ټیبه تا ئیتیا چنده چاریک رمانگه یانوره که وهری ژپانی ټو ناواره له ختهر دایه و رژژ له گام بزیش بهر خرابتر بوون ده چی، ټوه ش له بهر ټوه ی که هتا ئیتیا هیچ لاینیکی په یوه منیار به چاره نویی ئم په نابهر و ناواره نه وه، واته ولاتی نورن و عیراق و کزلیکی به نابهراتی ټه توه پیکرتوره کان، هیچ وه لاتی داوا و ناخراکه کانیه ی نه داوه نه وه، ټو ناواره ئیتیا له بهر ټوه له روزی ۲۰۰/۲/۱۰

موه ده ستیان داوه ته مان گرتیکی هیمنانه و به تمان تا وه لاتی پیوست وهره مرگن پارده وایم. پیگومان روی قسه و دهستی یارمه تی ټیبه له سهره تا ده سترک دا بهر ولاتی هاولاتی خزشه ویستنه و داوا کراین بیده نگ و بی هاولیت نه ین. وهرن هممو رمان پیکره گرشا بخه یه سهر ټو لاینه پیوه منیارانه که کیشی ئم خلکه هژار و دهره بهر چاره سهر بکن، ئم خلکه ی که ماوه ی 25 ساله ناواره و دهره بهر و بی چاره نویی، ده هو به هممو یاسا و ده ستوریک مالی

پارده وایم. پیگومان روی قسه و دهستی یارمه تی ټیبه له سهره تا ده سترک دا بهر ولاتی خزشه ویستنه و داوا کراین بیده نگ و بی هاولیت نه ین. وهرن هممو رمان پیکره گرشا بخه یه سهر ټو لاینه پیوه منیارانه که کیشی ئم خلکه هژار و دهره بهر چاره سهر بکن، ئم خلکه ی که ماوه ی 25 ساله ناواره و دهره بهر و بی چاره نویی، ده هو به هممو یاسا و ده ستوریک مالی

Impressum
 خاوه ی رژژنامه
 Peyama Kurd Verlag
 Peyama Kurd
 Thomas-Mann-Str. 22
 53111 Bonn / Germany
 Fon: +49 (0228) 18 00 654
 Fax: +49 (0228) 18 00 656
 www.peyama-kurd.com
 info@peyama-kurd.com

ژماره شه لوی ټا بونه
 -49 (0228) 41 02 801
 دهستی نورن سهران

کرامتی لایحه یی: داتا عه یی، فیوس ټا بونه، زکمان عه یی، نزار حاف، جوتیار باره یوش، منسور سهرانی مستفا چورنای

کرامتی لایحه یی: داتا عه یی، فیوس ټا بونه، زکمان عه یی، نزار حاف، جوتیار باره یوش، منسور سهرانی مستفا چورنای

کرامتی لایحه یی: داتا عه یی، فیوس ټا بونه، زکمان عه یی، نزار حاف، جوتیار باره یوش، منسور سهرانی مستفا چورنای

له شاری روژ دام داد کابی کردنی فرانی فان ندرات دهستیکرد

کله پله دایمی کوردر

۲۰۰۵/۳/۲۴

روژ نامه په کی هه فانه کی کښینه

ژماره ۲۹ (سالی په ۴م)

نزار جاف

خویندنه ووبیده کی بو کونگره کی سه رانی عه ره ب له چه زاير:

کونگره کی سالی ۱۹۸۲ اتان له ياده؟

- له واندی که که له چه زاير به دست چه ندين گرفته وه دماندين با به دست گرفته نه وانه شه وه بنايدين که له سالی ۱۹۸۲ دویانووست سته میان له بکه نا

لا په روهی ۲

دانا رهروف . سولید

خیزان له دهنگه نوی په کانی هاو چه رخی جیهانیدا

- له م نووسینه دا مهون له دودین یه کی که نه گرتگرین دهنگه نوی په کانی شانوی هاو چه رخی جیهانیتان له نه له سانیواوه ییشکش بکه ن.

لا په روهی ۴

سیروان شریف . به ریتانیا

ئیستا و رابر دوو زومه نیک بو دروستگردنی جیوازی ۱۰۰

- هونه ره ندی گه روهی هونه ندی اتان کوخ له ئیستای زمه نی خویدا جکه له نازنوی هونه ره نیک شیت مه نگری هیج مانایکی دی نه یوه . به لام له داهانوی زمه نی له ورا که دهیته ئیستا بو زمه نی ئیبه نرخیکی ئیبه بو ماسه لکردن به تابلیکینه وه

لا په روهی ۴

” نهوزاد هادی “ پاریز کاری هه لپه ژیر دراوی هه ولیر له دیمانه په کدا له کهل په یامی کورده

- ئیستا کښمی ئیبه نه ووبه که فییرا ئیستی هه رزی کورستان له دستورا نه چه سپاوه و کس به شپویه کی فهرمی ماسه له مان له گهل ناکات.
- له پارویه کی که بو ناو مان کوردره کی عیراق له لایین ولاته شه رزبه خسه کانه وه ته رخان کراوه ، راسته و خو ندرتته کورده به لکو له به خداه ته حکومی ئیوه دگریت.

لا په روهی ۲

کورد له نیوان کیشمه کیشی شیعه و سوندها

• له گه موزکار و ناسته نگه هه ریزی و ئیوه و ته تیبه کان نه بو و نایه ، له واکورد ئیستا دهیوانی به ناسنی دوه نه تی خوئی دایه زریتی

لا په ایی عه رهبی به کښی بو سی کور و پان لایین دابش دهبن ، ته وایش : عملانی که که مترین و بیهرترین لایینه . سونه کی عه رهب ، که نویه کی راسته قیبه کی بیی شرفینی عه رهب و عه ربه په و پاریزه کی دهسه لات و به رزه و هوشیه کایه کی ، بو ئه م به به شش ئیسلامی کوروه به وه سیله بو به عه رهب کردنی خاک و مروف و کولتور و داب و ته ریت ، هه رده م له هه ولی زیاد کردنی دوه رزی نه وی و دهستسه رگرتنی زیاتر و که یشتن به دهسه لاته ، ته نانه ت ئیستاق به ئیسانیا دلبن ته ده موه سی عه رهبی ، له هه مان کاتدا لایینی شیعه به شعور کی دانه نین واته تیگه له کی میله اتانی تر و ، به عه رهبیان ناناسن ، هه روه ها له روه کی تاییشه وه به خه وارج و رافزی تاویان ده بن و هه لیان بو بوه خسی نو ابریان ده گهن . ئه م لایینه سونه کی عه رهب بو پاراستنی دهسه لات و به رزه و هوشیه کایه کی خوی هاو په یمانی له گهل شه بتایین نامر زفانه ناگه ریتیه وه ، ره وایه کی دوما و ره قاریکی نامر زفانه ناگه ریتیه وه ، ره وایه کی دوما به هه ر کاریکی تاره واک . بویه بو لا په روهی ۷

دور باره ده گهنه وه ، ته ویش ته ووبه که کورد بان دایه زریه کانی خوی به رکز دوه وه وه !! کورد شهر ده فوشن ، کورد دامه ز راندنی حکومه یه ک ده گنه ، به هوی به شمار یه کردنی سونه کی عه ربه وه کورد هه لی ده سنگه و نه ووه . به م جزه شیعه و سونه و خشت خولی رژی به عسی دوجا و و هه لوه شان و به رزی تزلزل په لکراوی تورک و عه رهبی هاورده ” مستوطن “ له کورتانی ئاسنی سازدا به رده وامن . جز ته گه موزکار و ناسته نگه هه ریزی و ئیوه و لئیبه کان به بو و نایه ، له واکورد ئیستا ته ک ئه م مه رچانه به لکو دهیوانی به ناسنی ده و له کی خوی دایه زریتی و داری کیرانه هوی به دوه و خسان و کورت و شویته کانی تریش بکات ته و هک و توریو له سر که رکی بکات . بو ته هوی بتوانن باشتر هاو کښه سیاسییه کان هه لسه گښتین . ئیوسته زیاتر لایینی عه رهبی شیکه پیه وه و سوورد له خاله لاوازه ندی دوزی کورد و چندی بتوانن بو به رزه و ندی دوزی کورد و به ده ستیاتی مافه کانی بیقوزینه وه ، به م جزه

نه موزی سالی تازه به نه ووز هه هاته وه جیز ئیکی کونی کورده به خو شی و به هاته وه چند سال بوو کونی هیوا ی ئیبه بی به ست بوو تا کو پلر هه ر خو شی لاره کان بوو کونی ئالی نه و به هه ر ئه و دهنگه سووره بوو که له گاسوی بلندی کورد مزده ی به یانی بو گه کی دوز و نریک نه بر د وا روژ هه لات له به ندی به ززی و لانه وه هه ر خو شی شه هیده رنگی شه فق شه و نه ده خانه وه نه ووز بوو تاگریکی وه های خسته جه ر گه وه لاوان به عه شق نه چوون به ره ریزی مهر گه وه تا ئیستا روهی نه خاره له تاریخی میله تا فه لانی کواله سنگی کچان بن له هه لمانا پیید ناوی بو شه میدی وه دن شیوه ن و گرین نامرن نه وانه وا له دلی میله تا نه زین

نه ووز

ئیرمه یژد